

3/2016

Pääsiäinen munankuoressa

Munien maalaaminen on vuosisatoja vanha pääsiäisperinne. Muna on ylösnousemuksen vertauskuva. Kuoreen maalattu Karitsa voitonlipun kanssa kertoo maailman Vapahtajasta.

18.3.2016

Pääsiäiskaste

Pääsiäinen oli kastepäivänä aikoinaan varsin yleinen. Kasteopetusta saaneet kastettiin pääsiäisjumalanpalveluksessa ja heille puettiin valkoiset vaatteet. Kastetut pitivät noita vaatteita pääsiäisen jälkeisen viikon ja seuraavana sunnuntaina ne riisuttiin. Tuo pääsiäisen jälkeinen sunnuntai on edelleen nimeltään valkoisten vaatteiden riisumisen sunnuntai. Käytäntö merkitsi sekä kasteen että kastetun kristillisen seurakunnan jäseneksi tulemisen julkistamista. Samalla valkoiset vaatteet tekivät näkyväksi hiljaisen viikon kärsimyksen ja pääsiäisen ylösnousemuksen hedelmän, Kristuksen lainavanhurskauden päälle pukemisen.

Tämä vanha käytäntö on vieläkin esillä kasteessa käytettävän kastemekon kastettavan päälle pukemisessa. Kaste on edelleen julkinen toimitus, jonka kautta tullaan seurakunnan jäseneksi ja saadaan yhteys Kristuksen sovitusyöhön.

Kasteesta keskustellaan aika ajoin varsin runsaasti. Varsinkin lasten kastaminen herättää erilaisia mielipiteitä. Jotkut kirkkoon kuulumattomat pitävät lapsikastetta lapsen itsemääräämisoikeuden loukkaamisena.

Ajatus on outo, koska vanhemmat tekevät omien lastensa kohdalla lukuisia valintoja, joilla kasvattavat lapsiaan mielestään hyvään ja turvalliseen elämään. Kaste on yksi näistä valinnoista, jonka vanhemmat tekevät antaakseen lapsilleen hyviä elämäneväitä.

Kastamatta jättäminenkin on aikuisen valinta. Oma kirkkomme näkee kasteen Jumalan armollisena toimintana ja siksi kastettavan iällä ei ole merkitystä. Kastamme kaikenikäisiä kastamattomia, vauvasta vaariin. Ylösnousemme Jeesus käski kastaa kaikki kansat Hänen opetuslapsikseen.

Pääsiäisiloa elämään!

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evli.fi

s u o j a t i e

Jeesuksen kärsimys ristillä on Jumalan rakkauden suurin ilmentys. Arkistokuva 2010 Ristin tieltä.

Kivusta syntyy uutta

Naiset menivät sapatin jälkeen velvollisuudesta Jeesuksen haudalle. Murta-mina, mutta rakkautta täynnä Jeesusta kohtaan, he menivät sinne. Jeesuksen kuolema oli yksi vaikeimmista asioista, mitä heille oli tapahtunut. Jeesushan oli luvattu Messias, tuleva kuningas. Mutta nyt hän oli kuollut.

Naiset menivät velvollisuudesta haudalle. Eivät he odottaneet mitään, kaikki oli menynyt. Mutta he eivät tieneet, että Jumalan valtakunnassa asiat menevät eri lailla kuin yleensä. Se, mikä näytti suurimmalta tappiolta, risti, toisikin suurimman voiton.

Enkelit kysivät naisilta: "Miksi etsitte elävää kuolleiden joukosta? Ei hän ole täällä, hän on noussut kuolleista." Ja he muistuttivat siitä, mitä Jeesus oli puhunut.

Koska Jeesus ei ollut tehnyt syntiä, kuolema ei voinut pitää häntä otteessaan, vaan hän nousi kuolleista. Jeesus kuoli ja kärsi syntiimme rangaistuksen, jotta me pääsisimme tai-

vaaseen. Suurin tuska tuotti suurimman ilon, Jeesukselle, naisille ja meille.

Rakkaus kykenee käyttämään kaikkea tarkeituksiinsa. Mikään maailmassa esiintyvä kärsimys ei ole arvotonta tai turhaa. Jeesuksen kärsimys ristillä on Jumalan rakkauden suurin ilmentys.

Sinunkaan kärsimyksesi ei ole turhaa. On olemassa kypsymistä, lempeyttä, avoimuutta ja rakkautta, joka kasvaa vain kärsimyksestä. Rakkaus saavuttaa huippukohtansa, kun rakastava antaa koko elämänsä alttiiksi rakastetun puolesta, niin kuin Jeesus teki meidän puolestamme.

Me elämme Hänelle ja jokainen joka seuraa Jeesusta, joutuu myös kärsimään. Hän saa osansa Jeesuksen kärsimyksistä. Kaikki kärsimys, jonka tarjoat uhrina Jumalalle, muuttaa sinua yhä enemmän Hänen kaltaiseksi. Olen itse kokenut sen; en silloin kun tekee kiipeä, mutta sen jälkeen, kun näkee kivun tu-

"Muista, että auringonnousu on lähempänä kuin koskaan."

loksen. Jotain kasvaa aina esiin kivussa. Siksi, kun on pimeintä, kun teet jotain Jumalalle vain velvollisuudesta, muista, että auringonnousu on lähempänä kuin koskaan. Älä luovuta! Älä anna periksi.

Naiset ilahtuivat enkelin sanoista: Hän elää! Siksi meillä on toivoa. Hän muuttaa olosuhteita ja Hän muuttaa meitä ja maailmaa. Naiset kertoivat uutisen muille. Niin saamme mekin tehdä ja tuoda valoa ja iloa ihmisten sydämiin.

TANJA HÄKKINEN
LÄNSI-PORIN SEURAKUNTAPASTORI

i k k u n a p e n k k i

Vieras viljelylajike

"Minä vastustan kaikenlaisia vetäytymisiä!"

Korvani muistavat yhä vuosien takaisen jyrähdysten. Työtoverin sanat tihkuivat kiukkaa siitä, että olin tykästynyt retriittien hiljaisuuteen ja kirkon pitkään rukousperinteeseen. Keskustelu aiheesta jäi siihen. Yritän sanoa nyt vuosien päästä, ettei sinulta ole mitään pois, jos minä olen asiasta inostunut ja ettei sinun tarvitse olla sitä.

Yksi ja toinen lähimmäinen on katsonut velvollisuudekseen selittää, miksi ei käy retriiteissä. Se tuntuu erikoiselta siksi, etten koskaan utele sitä keneltäkään. Yhtä vähän kuin "myyn" sitä kenellekään, paitsi heille, jotka tiedustelevat vapaita paikkoja retriittiin.

Hiljaisuus pelottaa, on muutama ei-retriittin kävijä perustellut.

30 vuotta sitten perustettiin valtakuntaan yhdistys, Hiljaisuuden Ystävät ry. Sen perustehtäväksi määriteltiin tuolloin mm. retriittin

ohjaajien koulutuksen lisäksi hiljaisuuden viljely eri muodoissaan. Samana syksynä salatu kaipausten johdatti minut ensi kertaa hiljaisuuden retriittiin ja pian yhdistyksen jäseneksi. Uuden työvälineen lisäksi löysin itseleni sopivan tavan valiaa hengellistä elämää.

Viimeisin vuosikymmen on mennyt kotiutuessani takaisin Satakuntaan perinteisten maanviljelijöiden sekaan. Toimme vieraan lajikkeen muassamme ryhtyessämme viljelemään hiljaisuutta. Aloittaessamme vajaan parin tuhannen asukkaan kunnassa oli retriittin tuttuja ehkä yhden käden sormien verran. Nyt, kuuden toimintavuoden jälkeen oletan, että valtaosa lavialaisen kaupunkilähiön asukkaista tietää sanan "retriitti". Jos ei muuten, niin Riuttalan kaudta kaupungin keskustaan päin ajaan tai päinvastoin voi tavalla opastekyllä "retriittikoti". Nyt jo tuiki tuntematon lähioasukas rohkaistuu kylänraitilla keskustelun avaukseen: "Onko teillä ollut niitä retriittejä?"

Markku Mänttä

Meille on luontaista vastustaa ja pelätä selaista, mitä ei tunne ja mistä ei ole kokemusta. Vaan mikä hiljaisuudessa pelottaa? Sekö, jos sattuisi kuulemaan omia tarpeita ja tunnistamaan kaipaustensa sydänäänä? Vai se, jos ylösnousut Vapahtaja ilmestyisi Sanassaan erilaisten lukkojen takana pelkävälle ihmiselle?

SEPPÖ LAAKSO
PSYKOTERAPEUTTI, RETRIITTIKODIN ISÄNTÄ
SEPPOLAAKSO@PPINET.FI

Porin Kirkkosanomat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja:** Kari Erkkola. **Toimitussihteeri:** Maija-Leena Seppälä. **Toimitusneuvosto:** Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta. **Osoite:** Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. **Puhelin:** 0400 309 815 **Internet:** porievl.fi. **Sähköposti:** tiedotus@porievl.fi **Kustantaja:** Kotimaa Oy, PL 279, 00181 Helsinki. **Jakelu:** Itellä posti oy. Jakeluhuomautukset Itellalle. **Ilmoitusmyynti:** Pirjo Teva, p. 040 680 4057 **Yksityistilaus:** 10 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 22.4.2016**

Noormarkun seurakuntatalon tuntumaan nousee 125 neliön kerhorakennus.

Noormarkkuun vanhan tilalle uudisrakennus

Päiväkerholaisten Lastentalo puretaan toukokuussa. Samalle paikalle nousee uusi toimitila.

Noormarkun päiväkerholaisten kokoonumispaikkana on vielä tämän kevätkauden ajan seurakuntatalon viererein rivitalo, niin sanottu Lastentalo.

Lastentalo on rakennettu 1960-luvulla seurakunnan työntekijöiden asunnoiksi. Siihen olisi tullut niin iso peruskorjaus, että talo on päätetty purkaa ja rakentaa toimivampi tilalle.

Noormarkun seurakuntatalon vieren nousevaan uudisrakennuksen kokonaispinta-ala on 125 neliömetriä. Kahden kerhohuoneen lisäksi rakennukseen tulee tarvittavat toimisto- ja sosiaalitalat.

Kerhohuoneista saa tarvittaessa myös yhden isomman kokoonmistilan. Tilojen käyttöön saadaan joustoa myös raken-

tamalla seurakuntatalon ja uuden rakennuksen välille kulkuyhteys. Näin esimerkiksi päiväkerholaiset voivat käyttää myös seurakuntasalia.

Hienoa, että lasten toimintapaikoita pidetään huolta ja rakennetaan jopa aivan uusi rakennus. Uutta Lastentaloa suunniteltaessa on kiitettävästi otettu huomioon henkilökunnan toiveita ja ehdotuksia, kertoo vastaava lastenohjaaja **Anne Laikkola**.

Tosin lapset ovat hiukan harmitelleet, että miksi tämä nykyinen pitää purkaa. He ovat miettineet päiväkerhossa, "miksi vain voitais rakentaa se uusi tohon vieren", Laikkola hymyilee.

Länsi-Porin ja Lavian kirkolla korjaustöitä

Kuluvan vuoden suurin investointi Porin seurakuntayhtymässä on Länsi-Porin kirkolla. 1960 rakennetun kirkkokeskuksen vesikatko, ikkunat ja julkisivut korjataan. Kel-

larin seiniin tehdään lämpö- ja vesieristys.

Remontin yhteydessä myös pihaluettu kunnostetaan. Muilta osin Länsi-Porin kirkkomiljööseen ei näkyviä muutoksia tule, kertoo kiinteistöpäällikkö **Kalevi Lindfors**.

Lisäksi tänä vuonna Lavian kirkkoon ja seurakuntataloon rakennetaan maalämpöjärjestelmät.

Varsinkin kirkon osalta on energiasäästön lisäksi tavoitteena saada kirkon lämpötilaa nostettua talviaikana. Seurakuntatalo on nyt pappilan kautta tulevan lämmön varassa, Lindfors toteaa.

Mittava hankinta on tulossa myös Käppärän hautausmaalle.

Ison kappelin urkuhankinta on parhaillaan tarjouskielillä. Tavoitteena on saada kappelin urut soimaan kesällä 2018.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

Pori Big Band ja Junnu Aaltonen urkufestivaalilla

Tämän vuoden Pori Organ festivaali järjestetään 13.-19. kesäkuuta. Konserttipaikkana on Keski-Porin kirkko, päätöskonsertti on Siikaisten kirkossa.

Festivaalin avajaiskonsertissa kuullaan Théodore Jeesuksen seitsemän sanaa ristillä. Teoksen esittävät **Porin Filharmoninen kuoro Ognian Vassilevin** johdolla, **Marja Haapaniemi**, sopraano, **Ville Salonen**, tenori, **Marko Nykänen**, baritoni ja

Junnu Aaltonen.

Juhani Romppanen, urut.

Ennen kokemattomia sointia ja luvassa konsertissa, jonka toteuttavat Pori Big Band **Juha Unkila** johdolla solisteinaan **Juhani "Junnu" Aaltonen**, saksofoni ja huilu, sekä **Mikko Helenius**, urut.

Ulkomaiset taiteilijavierat tulevat Ranskasta. Pariisin kuuluisen katedraalin urkureista festivaalilla soittavat **Pierre Pincemille**, **Sophie-Véronique Cauchefre-Choplin** ja **Thomas Monnet**. Festivaalille saapuu myös Pariisin Konservatorion urkuensoiton professori **Michel Bouvard**. Siikaisten kirkossa esiintyvät **Stefan Stanciu**, panhuilu, ja **Ilpo Laspa**, urut.

Festivaalin lipunmyynti on alkanut, tarkemmat tiedot osoitteessa porioigan.fi.

Eemil ja Ella suosikkiniimet Porissa

Viime vuonna Porissa kastetuista vauvoista sai yhdeksän tyttöä etunimeksi Ellan. Eevi tai Venla on kahdeksan, ja Alisa, Amanda tai Neea kuuden tytön etunimi.

Poikien suosikkiniimeksi nousi Eemil, jota Porissa kastettiin viime vuonna yhdeksän. Emilin tai Vilin sai seitsemän, ja Kasperiin, Onnin tai Valterin nimekseen kuusi poikaa.

Tiedot ovat Porin ev.lut. seurakuntien keskusrekisteristä. Tilastossa ovat mukana vuonna 2015 kastetut porilaislapset.

Uvilan seurakunta Porin rovastikuntaan

Uvilan seurakunta siirtyy Kokemäen rovastikunnasta Porin rovastikuntaan toukokuussa. Muutoksen jälkeen Porin rovastikuntaan kuuluvat Porin seurakuntayhtymän kuuden seurakunnan lisäksi Kankaanpää, Merikarvia, Pomarkku ja Siikainen sekä uutena Ulvila.

Siirto liittyy laajempaan rovastikuntajon muutokseen, jossa Rauman, Kokemäen ja Tyrvään rovastikunnat lakkautetaan Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin päätöksellä. Näiden rovastikuntien alueelle perustetaan uusi Ala-Satakunnan rovastikunta.

Rovastikunnan seurakunnilla on alueellista yhteistyötä, mutta pääosin se on hallinnollinen yksikkö hiippakunnan ja seurakuntien välillä.

Ruosniemen kirkon alttari-ikkuna.

Ruosniemen kuorolla 50 vuotisjuhla

Ruosniemen seurakuntakuoro viettää 50-vuotisjuhlaa 17. huhtikuuta. Kuoro on perustettu vuonna 1966. Ensiesiintymisen oli Ruosniemen kirkon peruskiven muurauksen yhteydessä vuonna 1967.

Kuoro on esiintynyt ajan mittaan jumalanpalveluksissa, sävelhartaauksissa, erilaisissa juhlissa ja laitosvierailuissa.

Pöyreiä vuosia juhlistetaan sunnuntaina 17.4. klo 15 Ruosniemen kirkossa. Seurakuntakuoroa johtaa kanttori **Päivi Holkko**, viulustaesitykset **Heini Kontinen**.

Valomerkki!

Maailman suurin ilmastotapahtuma, **Earth Hour**, kannustaa turhien valojen sammuutukseen 19. maaliskuuta kello 20.30-21.30. Tämän symbolisen eleen avulla jokainen voi ilmaista huolensa ympäristön tilasta ja ilmastokriisistä päättäjille. WWF:n järjestämään tapahtumaan voivat osallistua kaikki kunnat ja kaupungit, organisaatiot ja yksityiset ihmiset.

Porin seurakunnat on tapahtumassa mukana niin, että valot sammutetaan Keski-Porin ja Teljän kirkossa.

Earth Hour ei ole sähkö- tai energiansäästötempaus. Parempi tietoisuus ilmastoasioista kuitenkin vaikuttaa myös ihmisten energiankulutustottumuksiin pitkällä tähtäimellä.

Palmusunnuntaista pääsiäiseen

Palmusunnuntaista alkaa hiljainen viikko. Silloin muistellaan Jeesuksen vaiheita, jotka kulkivat Jerusalemiin ratsastamisesta kohti ristiinnaulitsemista ja ylösnousemusta.

Hiljaisen viikon kirkkoillat

Palmusunnuntai 20.3.

Jeesus ratsasti Jerusalemiin, ihmiset heittivät palmunoksia hänen kulkutielleen.

Ahlaisten kirkko Klo 10 Messu, Pirjo Tiira, Pekka Tyni.
Keski-Porin kirkko Klo 10 Messu, Herättäjäyhdistyksen kirkkopyhä, Ilkka Mattila, Kari Erkkola, Ilona Koivisto, Aku Keltto, Guido Kriik, kirkkokahvi (keskustan alueen piirineuvosto).
Lavian kirkko Klo 10 Messu, Anu Jokinen-Lundén, Leena Toivonen.
Länsi-Porin kirkko Klo 10 Konfirmaatiomessu, Reija Nordström, av. Tiia-Maria Lahti.
Noormarkun kirkko Klo 10 Perhemessu, Kari Penttinen, päiväkerholaiset.
Pihlavan kirkko Klo 10 Messu, Maija Judén, Hanneli Grönlund, kirkkokahvi.
Teljän kirkko Klo 10, Messu, Noora Tapiainen, Silja-Maaria Kavasto, Pia Ylitalo-Maunula, Sunniva-kuoro, kirkkokahvit (nuorisotyö). Pyhäkoulu.
Reposaaren kirkko Klo 12 Messu, Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund.
Ruosniemen kirkko Klo 12 Perhemessu, saarna Marjatta Kaartinen, mukana Lottaperinne. Tuomaskuoro, joht. Päivi Holkko.
Noormarkun kirkko Klo 18 Hengellisten laulujen ilta, mm. Missiokuoro, Pro-kuoro, Riverbändi. Yhteisvastuun hyväksi.

Maanantai 21.3.

Jeesus meni opetuslasten kanssa rukoilemaan Getsemane.

Reposaaren kirkko Klo 17.30 Helena Kuusiranta, Pekka Tyni.
Länsi-Porin kirkko Klo 18 Minna Marjanieni, Sakari Salminen.
Ruosniemen kirkko Klo 18 Tuija Kruus, Päivi Holkko, Seurakuntakuoro.
Ahlaisten kirkko Klo 19 Helena Kuusiranta, Pekka Tyni.
Keski-Porin kirkko Klo 19 Kari Erkkola, Juhani Romppanen, Porin Gospelkuoro, joht. Minna Liettyä-Tyni.
Pihlavan kirkko Klo 19 Albert Halonen, Hanneli Grönlund.
Teljän kirkko Klo 19 Ehtoollisiltakirkko yhdessä Rauhanyhdistyksen kanssa, Pekka Vuonokari, Pasi Virta, Hanna Salminen.

Tiistai 22.3.

Jeesus köyettiin ja vietiin maaherra Pilatuksen tutkittavaksi.

Reposaaren kirkko Klo 17.30 Albert Halonen, Pekka Tyni.
Länsi-Porin kirkko Klo 18 Mika Kyytinen, Sakari Salminen.
Noormarkun kirkko Klo 18 Pääsiäisnäytelmä.
Ruosniemen kirkko Klo 18 Heikki Hesso, Juhani Romppanen.
Teljän kirkko Klo 18 Pääsiäiskuvalma kuljettaa palmusunnuntain tapahtumista pääsiäisaamun ihmeeseen asti. Kesto noin 45 min.
Ahlaisten kirkko Klo 19 Albert Halonen, Pekka Tyni.
Keski-Porin kirkko Klo 19 "Tien me sinne tiedämme" – pääsiäisen tapahtumista perhekirkko kaikenikäisille. Heikki Hesso, Päivi Holkko ja Cygnaeuksen musiikkiluokkien Synkooppi-kuoro, joht. Vuokko Järvenpää, Marika Palmu-Ruoho, Taru Saarikoski ja Päivi Tuomi. Rooleissa ja säestystehtävissä mm. nykyisiä ja entisiä musiikkiluokkien oppilaita.
Lavian kirkko Klo 19 rukoushetki.
Pihlavan kirkko Klo 19 Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund.
Väinölän kirkko Klo 19 Ristin juurella – sanoin ja sävelin. Musiikki-illassa Timo Meriläinen, laulu, Anne-Marie Grundstén, laulu, Jarkko Willman, puhe.

Keskiviikko 23.3.

Jeesus tuomittiin ja hänen päähänsä laitettiin orjantappurakruunu.

Reposaaren kirkko Klo 17.30 Pirjo Tiira, Pekka Tyni.
Länsi-Porin kirkko Klo 18 Sakari Salminen, Leelo Lipping.
Ruosniemen kirkko Klo 18 Laura Koukkari, Juhani Romppanen.
Teljän kirkko Klo 18 Perheiden pääsiäiskirkko, Anna Kasvinen, Noora Tapiainen, Pia Ylitalo-Maunula, Satu Katila, Irmeli Koski-Tuuri, Jenni Noppari, Sari Pirhonen, Eeva Siira, Susan Yrjölä.
Väinölän kirkko Klo 18 Ehtoollisiltakirkko v. 1968 käsikirjan mukaan yhdessä Esikoislestadiolaisten kanssa, Timo Reunamo, Jarkko Willman.
Ahlaisten kirkko Klo 19 Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund.
Keski-Porin kirkko Klo 19 J.S. Bach: Johannespassio, ks. sivu 6.
Lavian kirkko Klo 19 rukoushetki.
Pihlavan kirkko Klo 19 Pääsiäisnäytelmä, nuorten iltakirkko, Maija Judén, Pekka Tyni sekä Terhi Rätty, Saara Hakkiluoto-Kartio ja Ilmari Veima.
Pormestarinluodon seurakuntakoti Klo 18 Antero Virtanen, Päivi Holkko. Ehtoollinen.

Kiirastorstai 24.3. ehtoolliskirkot

Jeesus aterioi opetuslasten kanssa viimeistä kertaa ja asetti Pyhän ehtoollisen.

Keski-Porin kirkko Klo 9 ja klo 10.15 "Tien me sinne tiedämme" -perhekirkko, tietoja ks. Keski-Porin kirkko ti 22.3.
Teljä kyrka Klo 10 Samskolans paskprocession, Kaisa Huhtala, Jarkko Willman. Öppen för alla!
Teljän kirkko Klo 12 ikäihmisten ehtoolliskirkko, Seppo Sattilainen, Juha Väisänen, Pia Ylitalo-Maunula, Iltapäiväkuoro, Pirjo Paukkunen, Satu Katila, Minna Salminen. Kuljetusmahdollisuus, tarkemmin sivu 13, Porin Teljän ilm.
Väinölän kirkko Klo 12 viittomakielinen messu, lisätietoja Minna Aro, p. 0400 309 761.
Keski-Porin kirkko Klo 14 Kari Erkkola, Laura Koukkari, Guido Kriik.
Martintalo, Diakonialaitos Klo 14 Anna Kasvinen, Pasi Virta.
Länsi-Porin kirkko Klo 15 saarna Pekka Rusava, lit. Mika Kyytinen, kanttori Sakari Salminen.
Lassilan kirkko Klo 18 Kari Penttinen, Heli Lehtonen.
Länsi-Porin kirkko Klo 18 Tanja Häkkinen, puhe. Avustajana Länsi-Porin papisto, kirkkokuoro ja nuorten kuoro, Leelo Lipping, Sakari Salminen.
Noormarkun kirkko Klo 18 Tapio Hietalahti, Markku Lahti.
Ruosniemen kirkko Klo 18 Heikki Hesso, Päivi Holkko, Seurakuntakuoro.
Väinölän kirkko Klo 18 Johan Helkkula.
Ahlaisten kirkko Klo 19 Albert Halonen, Hanneli Grönlund.
Keski-Porin kirkko Klo 19 Laura Koukkari, Antero Virtanen, Vox Humana, Cantores Vesperi, joht. Guido Kriik.
Lavian kirkko Klo 19 Anna-Kaisa Hautala, Leena Toivonen, kirkkokuoro.
Pihlavan kirkko Klo 19 Pirjo Tiira, Helena Kuusiranta, Eeva Lindholm.
Reposaaren kirkko Klo 19 Maija Judén, Pekka Tyni.
Teljän kirkko Klo 19 Janne Pelto-Piri, Noora Tapiainen, Hanna Salminen, kirkkokuoro.

Pitkäperjantai 25.3. sanajumalanpalvelukset

Pitkäperjantaina muistellaan Golgatan tapahtumia ristiinnaulitsemisesta kuolemaan.

Ahlaisten kirkko Klo 10 Pirjo Tiira, Pekka Tyni.
Keski-Porin kirkko Klo 10 Sofia Flinck, Cantores Vesperi, Guido Kriik.
Lavian kirkko Klo 10 Anna-Kaisa Hautala, Leena Toivonen.
Länsi-Porin kirkko Klo 10 Mika Kyytinen, Leelo Lipping, kirkkokuoro.
Noormarkun kirkko Klo 10 Tapio Hietalahti, Markku Lahti.
Pihlavan kirkko Klo 10 Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund, kirkkokuoro.
Teljän kirkko Klo 10 Seppo Sattilainen, Anne-Marie Grundstén, Teljän Kamarikuoro
Preiviikin kirkko Klo 12 Minna Marjanieni, Sakari Salminen.
Reposaaren kirkko Klo 12 Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund.
Ruosniemen kirkko Klo 12 Kari Erkkola, Päivi Holkko.
Noormarkku kyrka Klo 15 Jesu dödstund.
Väinölän kirkko Klo 18 Johan Helkkula.

Lauantai 26.3. Pääsiäisyön messut

Tummasävyinen ristin pääsiäinen vaihtuu ylösnousemuksen pääsiäiseksi.

Lavian kirkko Klo 22, Anna-Kaisa Hautala, Leena Toivonen. Lavian kirkossa ei jumalanpalvelusta su 27.3.
Teljän kirkko Klo 22 Kaisa Huhtala, Jarkko Willman, Silja-Maaria Kavasto, Pia Ylitalo-Maunula.
Länsi-Porin kirkko Klo 23 Jussi Kärmäranta, Sakari Salminen.

Kamarikuoro Vox Humana ja vokaaliyhtye Voces Arctopolii esiintyvät pitkäperjantain konsertissa.

Pitkäperjantain konsertti

Keski-Porin kirkko 25.3. klo 18.

Pitkäperjantain Ristin Juhla-konsertissa **Gabriel Faurén Requiem** ja kärsimysajan musiikkia. Konsertissa esiintyvät Naantalin seurakunnan kamarikuoro **Chorus Gratiae Miika Hartikaisen** johdolla sekä porilaiset kamarikuoro **Vox Humana** ja vokaaliyhtye **Voces Arctopolii**. Solisteina **Marja Haapaniemi**, sopraano ja **Kristjan Möisnik**, baritoni, urkurina **Juhani Romppanen**. Musiikin johto **Guido Kriik**.

Tapio Tiitu.

Leena Tiitu.

2. pääsiäispäivän konsertti

Porin Teljän kirkko 28.3. klo 15.

Säveliä ja sanoja ilosta ja surusta, rakkaudesta ja rohkeudesta, luonnosta ja Kaikkivaltiaan kaitsesta esittävät **Leena Tiitu**, laulu, sekä **Tapio Tiitu**, urut ja piano. Musiikkia muun muassa Oskar Merikannalta, Kari Hämäläiseltä, Mika Piipariselta, Joseph Haydnilta, L. van Beethovenilta. Ohjelma 10 euroa Yhteisvastuukeräyksen hyväksi. Musiikin tohtori Leena Tiitu on

konsertoinut urkurina, kuoronjohtajana ja laulajana. Hän on säveltänyt ja sanoittanut noin 100 laulua lapsille ja tehnyt kymmeniä sovituksia sekakuorolle ja lauluäänelle. Tieteellisessä työskentelyssään hän on erikoistunut kanttorin virkaan, koulutukseen ja toimenkuvaan liittyviin kysymyksiin. Tapio Tiitu on yksi ikäpolvensa kansainvälisesti tunnetuimpia urkutaiteilijaitamme. Hän on toiminut muusikkona Tempeliaukion kirkossa vuoden 2015 alkuun saakka ja jatkaa edelleen konsertoivana urkutaiteilijana.

Sunnuntai 27.3. Pääsiäismessut

"Kristus on ylösnoussut!" Pääsiäismessuissa kirkastuu kristillisen uskon ydin.

Ahlaisten kirkko Klo 10 Maija Judén, Pekka Tyni, kirkkokahvi.
Keski-Porin kirkko Klo 10 kanttorina Juhani Romppanen, kirkkokahvi (Porin kristillinen koulu).
Länsi-Porin kirkko Klo 10 Reija Nordström, Minna Marjanieni, Leelo Lipping, kirkkokuoro.
Noormarkun kirkko Klo 10 Tapio Hietalahti, Kari Penttinen, Sami Nieminen.
Pihlavan kirkko klo 10 Albert Halonen, Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund, kirkkokuoro. Kirkkokahvi.
Teljän kirkko Klo 10 Noora Tapiainen, Pasi Virta, Anna Kasvinen, Hanna Salminen, kirkkokuoro. Lähetystyön kirkkokahvi.
Lattomeren kirkko Klo 12 Reija Nordström, Leelo Lipping.
Reposaaren kirkko Klo 12 Maija Judén, Hanneli Grönlund.
Ruosniemen kirkko Klo 12 Juhani Romppanen.
Lyttylän rukoushuone Klo 12.30 mukana Vox Humana, Guido Kriik.
Lassilan kirkko Klo 13 Tapio Hietalahti, Sami Nieminen.
Väinölän kirkko Klo 16 Juhana Tarvainen.
Teljän kirkko Klo 18 SYKE-messu "Tulkoon Sinun valtakuntasi", Pasi Virta, Janne Pelto-Piri, Pia Ylitalo-Maunula, musiikkiryhmä.
Ahlaisten kirkko Klo 18 iltakirkko. Rov. Pekka Sippola, Albert Halonen. Yhteistyössä Porin Rauhanyhdistys.

Maanantai 28.3. 2. pääsiäispäivän messut

Jeesus ilmestyi seuraajilleen.

Ahlaisten kirkko Klo 10 Konfirmaatiomessu, Pirjo Tiira, Maija Judén, Pekka Tyni.
Keski-Porin kirkko Klo 10 mukana kirkkokuoro, Guido Kriik.
Lavian kirkko Klo 10 Anna-Kaisa Hautala, Leena Toivonen.
Länsi-Porin kirkko Klo 10 Mika Kyytinen, Leelo Lipping.
Noormarkun kirkko Klo 10 Kari Penttinen, Tapio Hietalahti, Markku Lahti.
Pihlavan kirkko Klo 10 sotiemme veteraanien kirkkopyhä, kirkkokahvi, Helena Kuusiranta, Albert Halonen, Hanneli Grönlund.
Teljä kyrka Klo 10 Pääsiäismessu, Jarkko Willman, Kaisa Huhtala, Anne-Marie Grundstén, Sensångarna-sånggrupp, kyrkkaffe.
Reposaaren kirkko Klo 12 Albert Halonen, Hanneli Grönlund.

Hiljaisen viikon hartaushetket palvelukodeissa ja vanhustentaloissa löytyvät seurakuntien tapahtumista sivut 11-14.

LAVIAN pääsiäisaajan jumalanpalvelusten suunnittelu ti 22.3. klo 17, ark.talon vintti. Sopii kaikille kiinnostuneille, myös lapsille.

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kaikkialle.
Muistotilaisuudet, sidontatyöt.

Puh. (02) 635 1160
Vesa Viitala 050 569 3653

KAIKKEA KIVAA KOTIIN
KEITTIÖTUNING

WWW.KEITTIOTUNING.FI

Ilmoitusmarkkinointi
Jaana Mehtälä
041 454 6594
jaana.mehtala@kotimaa.fi

Luotettavaa ja ammattitaitoista hautauspalvelua vuodesta 1918

Itäpuisto 12 Pori p. 02 6332 707 www.rantaseinhautauspalvelut.fi

Diakonialaitoksen Hautauspalvelut

Pori, Eteläpuisto 10 (02) 632 7011
Ulvila, Lauttaranta 5 (02) 538 9090
Harjavalta, Harjavallankatu 15 (02) 674 1505
Luvian Kukka (02) 558 1364
Noormarkun Kukkapuoli (02) 548 4074
Kukkakauppa Meriheinä, Merikarvia 044 373 6046

Tie pääsiäiseen alkaa palmusunnuntaista

Osallistu messuun kotikirkossasi

Pistä kymppi taskuun ja lähde kirkkoon.
Osallistumalla kolehtiin olet mukana
Suomen Lähetysseuran työssä.
Kolehdin tuotolla koulutamme työntekijöitä
uusille seurakunnille eri puolilla maailmaa.
Jumalan armo kuuluu kaikille.

Tervetuloa kirkkoon!

Terveisin kotiseurakuntasi ja Suomen Lähetysseura
Länsi-Porin seurakunnassa kolehti kerätään 25.3.

Pappi perui häät

Seurakunnissa sattuu ja tapahtuu. Pysy ajan tasalla. Tilaa K24 + Pro + kotimaan näköislehti yhdessä digipaketina.

Tilaa osoitteesta kotimaa24.fi
Käytä kampanjakoodia:
tutustu-2016

Hiljaisen viikon konsertissa Pori Sinfonietta esittää Bachin Johannes-passion.

Dramaattinen Johannes-passio

Bachin rakastettu passio
Keski-Porin kirkossa.

Keski-Porin kirkossa kuullaan keskiviikkona 23. maaliskuuta **Johann Sebastian Bachin** rakastettu, intensiivinen ja dramaattinen pääsiäiskertomus **Johannes-passio**.
Pori Sinfoniettan solisteina nähdään sopraano **Hanna-Leena Haapamäki**, mezzosopraano **Essi Luttinen**, tenori **Jussi Myllys** ja bassobaritoni **Jouni Kokora**. Porin Filharmonisen kuoron on valmentanut **Ognian Vassilev**. Konsertin johtaa Pori Sinfoniettan ylikapellimestari **Jan Söderblom**.
– Bachin passioissa esittäjän tehtävästä karsiutuu kaikki itsekeskeisyys ja turha mahtipontisuus. Viimeksi johdin Matteus-passion, kolmetuntisen järkäleen. Kokemus on

hyvin poikkeuksellinen esittävälle taiteilijalle: kirkkoon saapuu suuri määrä ihmisiä – jotkut soittamaan, jotkut laulamaan, jotkut kuuntelemaan – termospullot ja istuintyyny

J.S. Bach Johannes-passio

Keski-Porin kirkko ke 23.3. klo 19
Pori Sinfonietta
Jan Söderblom, kapellimestari,
Hanna-Leena Haapamäki,
sopraano, Essi Luttinen,
mezzosopraano, Jussi Myllys,
tenori, Jouni Kokora,
bassobaritoni.
Porin Filharmoninen kuoro,
valm. Ognian Vassilev
Liput 27,50/ 22,50/ 6 €
(+Ticketmasterin toimitusmaksu
1,50–2,50 €).

KATRI MARTENS

Piilian ilosanomaa

www.piplia.fi

MUKIT
Arabian mukit Heljä Liukko-Sundströmin upeilla kuvilla. Kerää koko sarja! **Kevät herää, Elämän-virran enkelit, Suojassa enkelten.**

LAAJIN VALIKOIMA RAAMATTUJA ERI KIELILLÄ JA KÄÄNNÖKSILLÄ!
Tutustu ja tilaa helposti
www.pipliakauppa.fi

voimasanoja
PIPLIA.

Suomen Pipliseura | myynti 010 838 6520 | myynti@piplia.fi | www.pipliakauppa.fi

Ulla Laurén ja Maria Haavisto tulivat kuuntelemaan saksalaisen seurakunnan pastori Hans-Christian Beutelia Keski-Porin kirkkotuvalle.

Todellinen matkapappi

Pastori Hans-Christian Beutel hoitaa koko maan kattavaa seurakuntaansa.

– Oikeastaan vain äidinkielenä voi rukoilla. Toimitan n 80 jumalanpalvelusta vuodessa, ja näissä kuulen ihmismielen syvyyksistä nousevat rukoukset, mitä erilaisimmat huokaukset ja kiitokset, kertoo Hans-Christian.

– Saksassa kirkolliset toimitukset tapahtuvat aina kirkossa. Täällä olen oppinut, miten tärkeä osa nuoren perheen elämää on kotikaste. Alkuun oli outo tunne, kun pyhätila ei ollut läsnä. Kaipasin sitä, mutta samalla olen oppinut, miten kastejuhla on perheen kesellä hyvin vahvasti.

Uutta oli myös kirkon vihkiökeus. Saksassa siviiliviikkiminen on kaikille, ja kirkko voi vain siunata avioliiton.

Muurin varjossa

Kysymykseeni, mikä saa ihmisen lähtemään vieraaseen maahan ja

aiavan erilaiseen kirkolliseen ympäristöön, on Hans-Christianilla selvä vastaus.
– Tulen Wernigerodesta, jossa kävin koulua. Kuljin koulumatkan muuria seuraten ja tunsin olevani rajan takana kuin vangittuna. Jaettu maa ja kansa leimasi ajatuksia ja oli tunnepohjainen syy kaipaamiseen rajan yli.

Saksassa on vain muutama luterilainen seurakunta. Useimmat Saksan Evankelisien Kirkon seurakunnista ovat "unioituja" eli niissä yhdistyy reformoitu ja luterilainen tunnustus.

Halusin seurakuntaan, missä voisin toimia yhdessä muiden kanssa. Tällainen team on Suomessa. Ei tarvitse puurtaa yksin. Tiesin myös miten vaikeaa on oppia käytännön suomea. Ennen lähtöäni opiskelin kieltä, mutta toistaiseksi on vain haave puhua sitä arkisissa tilanteissa. Ruotsia osaan. Se on kuin saksaa hieman erilaisin sanoin.

– Olimme täällä joskus loma-matkalla ja silloin kuuntelin, miten jännittävä ja kaunis kieli suomenkaan.

Seurakunta-toimintaa monella kielellä

- Ruotsiksi ja englanniksi pääasiassa kirkkovuoden juhla-aikoina.
- Ystävyyttä yli rajojen illat tulkitaan tarvittaessa englanniksi ja thai-kielille. Porin seurakuntakeskus, seuraava 15.4.
- Kansainvälinen majataloilta Länsi-Porin kirkossa tulkitaan arabiaksi, seuraava 31.3.

Jännitteinen ympäristö

Saksalaisena Suomessa joutuu kokea paljon sellaista, mihin itse ei ole voinut vaikuttaa, mutta mikä heijastuu sodan ajasta. Pohjoisessa elämää ja ihmisten välisiä suhteita leimaavat jäljet näkyvät.

– Tulitikkurasia ja tietyt eleet ovat tulleet papin työssä tutuiksi. Edustan heille Lapin polttajaa ja kuulen tästä alatyöilmiä ilmauksia. Tuhon jäljet, joita voi nähdä valokuvissa ja vertaillessa nykykarttaa ja karttaa ennen sotaa, ovat myös ihmismielestä.

Sodan olosuhteissa syntynyt lapsi pohtii, kuka oli isäni, kun sodan jälkeen yhteys katkesi. Lapsi ei tiennyt, että isä onkin Norvajärven sotilashautausmaalla. Äiti kertoi tästä vasta kuolinvuoteellaan. Ikuinen lapsi löysi isänsä. Tässä oli sielunhoitoa aidoimillaan, kun saksalainen kuunteli ja suomalainen puhui. Mieli puhdistui ja syntyi yhteys; kiitos, että jaksot ottaa vastaan. Niin, olivathan isoisäni tällä retkellä osana kansani historiaa, toteaa Hans-Christian.

Vastavuoroisuutta

Hans-Christian Beutel saan työssäni puitteissa esitellä saksalaista hengellisyttä ja käyttää apunaan taideteoksia ja kirjallisuutta.

– Kulttuurilähettiläänä keskityn kristilliseen kirjallisuuteen ja kuvataiteen toimintoihin tilaisuuksissa.

– Noin 50 000 ajokilometriä vuodessa ja huikea määrä matkapäiviä on työn rasite, mutta samalla saan tavata monta pienryhmää, jotka aidosti odottavat. Työolot ovat paremmat kuin Saksassa. Täällä on jopa vapaita viikonloppuja, jolloin voin vaellella luonnossa ja valokuvata. Olenpa tehnyt Karhunkierroksenkin Kuusamossa, samoillut Saanan ympäristössä, kertoo selvästi työstään nauttiva matkapappi.

– Eipä ole vielä tullut karhu vastaan!

TEKSTI JA KUVA
HANNU SALONJOKI

Sähköpostia Teljän diakonialle

Porin Teljän seurakuntalaisille on luotu uusi sähköpostiosoite teljandiakonia@evl.fi.

Seurakuntalaiset voivat pyytää apua ja tukea seurakunnan työntekijöiltä esimerkiksi viranomaisasiointiin. Työntekijä voi tulla myös tueksi asiointitilanteisiin. Sähköpostissa voi kertoa omista kokemuksistaan.

Lisätietoja diakoniatyöntekijä Satu Katila, satu.m.katila@evl.fi

Kirkkovaellus Laviassa

Tämän kevään kirkkovaellus suuntautuu Lavian maisemiin lauantaina 21. toukokuuta. Vaeluksen pituus on noin 24 kilometriä.

Lähtö Porin seurakuntakeskuksesta kimmakymppien klo 8 Laviaan Saaren Retriittikodille ja paluu Porin noin klo 19. Hinta 20 euroa. Lisätiedot ja ilmoittautuminen lea.rantamaa@evl.fi, p. 0400 309 834.

Leskien klubin kanssa retkelle

Leskien klubi tekee Turkuun retken 4. huhtikuuta. Käynti Turun Aboa Vetus & Ars Nova -museoon, jossa on esillä muun muassa nukkekoteja Lontoosta. Lähtö Porin seurakuntakeskuksesta edestä klo 9, paluu noin klo 16. Katso ilmoittautumis- ja muut tiedot sivu 14 Yhteinen toiminta.

Leskien klubi kokoontuu Porin seurakuntakeskuksessa Mummun Kamarin tiloissa, Itäpuisto 14. Seuraava kokoontuminen on maanantaina 25.4. 15.30–17. Klubi on avoin kaikenikäisille, myös uudet kävijät lämpimästi tervetulleita.

Pääsiäismyyjäisiä

Väinölän kirkolla, Päkintie 1, on perinteiset kevätmyyjäiset lauantaina 19.3. klo 11–13. Tarjolla esimerkiksi käsitoita, sisustustavaraa, virpomisviitoja, arpoja ja leivonnaisia. Mukana mm. Itä-Porin Martat ja Väinölän diakoniatyö.

Samoin lauantaina 19.3. pidetään myyjäiset Ahlaisten seurakuntakodissa. Tuotto Yhteisvastuukeräykseen.

Mummun Kamarin kevätmyyjäisissä on käsitöitä, pääsiäisherkuja ja arvontaa. Myyjäispyödyt maanantaista keskiviikkoon 21.–23. maaliskuuta. Mummun Kamari löytyy Porin seurakuntakeskuksen katukerroksesta.

Noormarkun seurakuntatalossa on pääsiäismyyjäiset 23.3. klo 18.

Yhteisvastuuleipää myydään perjantaina 18.3. klo 9 alkaen eri puolilla Porin kauppojen ja markettien edustoilla.

Virsiä ja gospelia karaokessa

Pihlavalassa pääsee laulamaan ikihänä gospelbiisejä ja virsiä lauantaina 18.3. klo 16–18. Gospel- ja virsikärry pöydään Pihlavan seurakuntatalossa, Pihlavan Kirkkotie 5. Järjestäjänä Meri-Porin seurakunnan lähetys- ja nuorisotyö.

Pääsiäisen kuvat herättelevät tunteita

Synkistä sävyistä valkeuteen

Pääsiäisen tapahtumat ovat kirkkotaiteemme kaikkein kuvatuin aihepiiri. Porissa pääsiäisen tapahtumia on kuvattu Keski-Porin, Lavian ja Reposaaren kirkkojen alttaritauluissa.

Suomen noin 800 kirkossa on yli 600 maalausta, jotka kuvaavat ristiinnaulittua Kristusta. Viimeistä ehtoollista on kuvattu noin 60 kirkon alttarilla. Jeesus Getsemanessa rukouksessa on päässyt lähes 150 alttaritauluun. Ylösnousemus on aiheena noin 100 alttarimaalauksessa.

–Lapsena unelmoin siitä, että voisin aikuisena maalata alttaritauluja, koska arvostin ne kaikkein korkeimmalle taiteen arvoasteikossa, kertoo SAMKissa opettajana toimiva Päivi-Maria Hautala.

Alttaritaulujen tekijää hänestä ei tullut, mutta tuli kuvataideterapeutti, taidehistorioitsija ja filosofi-an tohtori.

Porin Kirkkosanomatsut kutsui Päivi-Maria Hautalan ja toisen filosofian tohtorin, Risto Ojanen, keskustelemaan pääsiäisaiheista alttaritau-

luista. Ojanen jäi vuonna 2012 eläkkeelle Satakunnan taidetoimikunnan pääsihteerin paikalta ja kirjoittaa nyt Porin teatterin historiaa.

Viimeinen ehtoollinen

Yksi kristikunnan tunnetuimmista maalauksista on Leonardo da Vincin *Viimeinen ehtoollinen*, joka valmistui vuonna 1498 Milanon Santa Maria delle Grazie luostarin ruokasalin päätyseinään. Se on seinämaalauksena, ei fresko, joka maalataan märkään sementtiin. Maali alkoi rapistua jo parinkymmenen vuoden jälkeen. Napoleonin sotien aikaan rakennus tuli kuvataideterapeutti, taidehistorioitsija ja filosofi-an pommi. Restaurointiryhtymä on ollut 1700-luvulta lähtien.

– Teos on keskeneräisen ja hauraan näköinen, mutta silti esikuvamoniille ehtoollisaiheille maalauk-

Risto Ojanen ja Päivi-Maria Hautala katselevat R.W. Ekmanin maalaaman alttaritaulun yksityiskohtia Keski-Porin kirkossa. Hautala kiinnittää huomion Jeesuksen uljaasti leijuvaan vaatteeseen ja pieniin puttojenkeleihin taivaalla.

to Ojanen kertoo, että hänen suurimman vaikutuksen on tehnyt saksalaisen renessanssitaiteilija Matthias Grünewaldin (1470-1528) ristiinnaulittua kuvaava maalaus, jonka tämä teki Isenheimin luostarikirkkoon Ranskassa.

– Teos on maalattu ilmeisesti vuonna 1515, pari vuotta aiemmin kuin Luther nautti kuuluisat teesinsä. Radikaaliudessaan Grünewald onkin verrannollinen Lutheriin. Molemmat hämmensivät paavinuskaisia mahtimiehiä, Ojanen huomauttaa.

Grünewald toi taiteeseen äärirealistisen, jopa inhorealistisen lähestymistavan. Hänen ristiinnaulittu Kristuksensa oli oikeasti runneltu eikä kauniiksi siloiteltu.

– Maalauksessa ristin poikkipuulla on taipunut Kristuksen ruumiinpainosta symboloimassa sitä, että Kristus kantaa suuren syntikuorman. Kristuksen ruumiissa näkyy ruoskan jälkiä, verta ja paiseita. Kädet ja jalat on pultattu raskaasti, sormet ovat jäykistyneet vääntyneisiin asentoihin, iho on harmaanvihreänkeltä.

– Risti ei maalauksessa ole korkealla vaan samalla tasolla siinä seisovien ihmisten kanssa kertomassa, että sovitus on valmis ja armo kuuluu kaikille ihmisille, Risto Ojanen jatkaa.

Kärsivä Kristus Isenheimin luostarikirkon alttaritaulussa avautuu myös toisesta näkökulmasta. Pyhälle Antoniukselle pyhitetyssä luostarissa kävivät etsimässä apua ihmisistä, jotka kärsivät erilaisista ihosairauksista, esimerkiksi leprasta.

– Tullessaan hakemaan parantumista ja pelastumista ihmiset näkivät Kristuksen runnellun ihon, kärsimyksen ja tuskan. Siihen saattoi samaistua, Risto Ojanen selittää.

– Tämä maalaus on jättänyt erittäin syvän jäljen minuun. Vaikka alttarimaalaukset ovat taidetta, hyvää tai vähemmän hyvää, arvotan niitä ensi sijassa hengellisestä näkökulmasta, hän jatkaa.

Isenheimin alttaritaulun säilyminen nykypölylle on ihme. Maalaus saatiin hädin tuskien pelastettua, kun Ranskan kirkkomieliset vallankumoukselliset polttivat luostarin 1700-luvun lopulla. Maalaus saatiin turvaan myös Saksan ja Ranskan välisestä sodasta vuonna 1870 sekä molempien maailmansotien jaloista. Grünewaldin kärsimystä henkivä Kristus on ollut mahdollista nähdä Colmarissa 1800-luvun puolivälistä asti.

Pääsiäinen

Keski-Porin kirkon alttaritauluna on R.W. Ekmanin (1808-1873) maalaus *Ylösnousemus*. Ekman opiskeli Ruotoimittajana ja Satakunnan taidetoimikunnan pääsihteerinä. Parhaillaan hän kirjoittaa Porin teatterin historiaa.

Felix Frang on kuvannut Reposaaren kirkon alttaritauluun Getsemane-aiheen.

sia ovat muun muassa Turun tuomiokirkossa oleva freskomaalaus ja yli 30 alttaritaulua Suomen kirkkoissa.

– Ekmania on pidetty keskinkertaisena maalarina, mutta minä pidän hänen tavastaan maalata. Hänen romanttisessa ja kiiltokuvamaisessa tyyliinsä näkyy Italian renessanssin vaikutus. Minulle tällaiset ovat lohtukuvia, kun ne ovat niin kauniita ja puhtaita, pyhän oloisia. Tuntuu hyvältä katsoa niitä. Ne sopivat lapsenomaiseen uskooni kuin pyhäkoulun kauniit tarallampaat, joita kiinnitettiin ketotauluun, Päivi-Maria Hautala toteaa.

– Jeesuksen vaatekin jää Keski-Porin alttarimaalauksessa leijumaan niin uljaasti! Maalauksessa korostuu myös maallisen ja jumalallisen ero konkreettisesti. Sotilaat ovat taustalla varjossa, Jeesus etualalla kirkkaana. Kristus on noussut ylös ja voittanut kuoleman vallat, hän jatkaa.

Päivi-Maria Hautala kiinnittää huomion myös siihen, kuinka esteettisesti Ekmanin maalaus sopii yhteen Magnus Enckellin tekemien lasimaalauksen kanssa.

– Lasimaalauksista yksi kuvaa ylösnousemusta Kristusta. Siinä on alaosassa pieniä alastomia poikia, puttoja. Siivekkäitä enkeliputtoja on myös Ekmanin alttarimaalauksessa taivaalla, Hautala huomauttaa.

Valoisat kuvat

Ylösnousemusta kuvaa myös Lavian kirkon alttaritaulu, jonka on maalannut Aleksandra Frosterus-Sältin (1837-1916). Keski-Porin ja Lavian alttaritauluilla on mielenkiintoinen yhteys: Alexandra lähti 14-vuotiaana Turun piirustuskouluun, jossa hän opiskeli juuri R.W. Ekmanin yksityisoppilana vuosina 1852-1857.

Suomen piirustuskoulu olivat ensimmäisiä Euroopassa, joihin otettiin myös naisia oppilaiksi. Frosterus-Sältin jatkoi opiskeluaan apurianshan turvin Saksan Düsseldorfissa. Suomen kirkkoissa on lähes 70 hänen maalaamaansa alttaritaulua.

– Lavian alttarimaalaus on mi-

nulle erittäin tuttu nuoruusvuositani, mutta en muista sen mitenkään erityisesti vaikuttaneen minuun silloin. Nyt minusta tuntuu hyvältä, että enkeli ja Kristus muodostavat raikkaan valkoisen kokonaisuuden teoksessa, jota vielä valkoiset liljat säestävät. Valo, valkoinen ja positiivinen vire on silminnähtävä. Kuolema on voitettu ja voitto on saatu. Valkeuden voimat ovat ylistyksenomaisina läsnä. Kristus on ylösnoussut! Luonnehtii Päivi-Maria Hautala.

Risto Ojanen mielestä Keski-Porin ja Lavian kirkon alttaritaulut ovat valoisia ja kauniita, mutta syttymään hänet saa oman koti- ja vihkikirkon, Tampereen tuomiokirkon *Ylösnousemus*-fresko. Magnus Enckellin vuonna 1906 maalaama teos kuvaa aikojen lopulla tapahtuvaa ylösnousemusta, jossa valkopukuksessa kulkeudessa on runsaasti erikäisiä ja eri kansallisuksia edustavia ihmisiä.

– Lapsena näin itseni siinä jousteettisesti Ekmanin maalaus sopii yhteen Magnus Enckellin tekemien lasimaalauksen kanssa.

– Lasimaalauksista yksi kuvaa ylösnousemusta Kristusta. Siinä on alaosassa pieniä alastomia poikia, puttoja. Siivekkäitä enkeliputtoja on myös Ekmanin alttarimaalauksessa taivaalla, Hautala huomauttaa.

– Tove Janssonin Teuvan kirkon tekemä hieno alttarimaalaus *Kymmenen neitsyttä* on muodoltaan ja tekniikaltaan luontainen jatke esikuvansa Tampereen tuomiokirkon alttarimaalaukseen. Se korostaa valkeilla olon tärkeyttä samaan tapaan kuin vaikkapa Reposaaren kirkkomaalaus, hän jatkaa.

MARJAANA PERTTULA

Lavian kirkon ylösnousemusta kuvaavan alttaritaulun on maalannut Aleksandra Frosterus-Sältin.

sille, sanoo Päivi-Maria Hautala.

Italian kieltä ja kulttuuria harrastavalle Ojasellekin maalaus on tuttu. Hän on käynyt Israelin-matkallaan Yläsalissa, jossa Jeesuksen opetuslapsineen kerrotaan nauttineen viimeisen aterian.

– Hämmästyin, että olikohan Da Vincin käynyt Yläsalissa, koska huone muistutti niin paljon *Viimeisen ehtoollisen* ympäristöä, Ojanen miettii.

Getsemane

Reposaaren kirkon alttaritaulu kuvaa tapahtumia Getsemanessa heti viimeisen illallisen jälkeen. Felix Frangin (1862-1932) maalaaman taulun nimenä on *Jeesus herättää nukuvat opetuslapset pettävän lähestyessä Getsemanessa*.

– Jotenkin liikuttaa tapa, jolla tuo alttaritaulu on tehty. Ainakin perimätiedon mukaan taitelija eläi perheensä kanssa pienessä vuokrahuoneistossa Ikaalisten kauppalassa ja tilan puutteen vuoksi maalasi kookkaat alttaritaulut osissa, käärimäl-

lä kangasrullaa, Päivi-Maria Hautala sanoo.

Hän pitää teosta sisällöllisesti vaikuttavana ja omintakeisena. Maalaus vetoaa katsojaan: Valvonko minä vai nukunko minä? Olenko valmis iankaikkiseen elämään, kun aika on?

– Sisällöllisesti teos on puhutteleva. Jeesus huolehti opetuslapsista ja välitti heistä teolla, joka suojeli heitä, hän jatkaa.

Päivi-Maria Hautalan mielestä alttaritauluja ei kannata arvottaa taidemaailman taideteoksille asetettujen kriteerien mukaan. Kukin katsoja itse arvottaa, miten ne puhuttelevat ja vaikuttavat.

– Vaativamminkin naivistinen Jeesus-hahmo voi osoittautua toimivaksi ihmisen uskonelämän vahvistajana ja joskus herättäjänäkin. Jo pa huonotasoinenkin maalaus voi kertoa tarinaa ihmisen vajavuudesta kuvata Jumalaa. Kaikki tekemämme jumalankuvat ovat kömpelöitä yrityksiä tallentaa näkyviin Jumalan suuruutta ja ainutkertaisuutta, hän lisää.

Getsemane-aiheiset taulut ovat aina vedonneet Päivi-Maria Hautalaan, ja teini-ikäisenä hän keräsi aiheita kuvaavia postikorttejakin. Syynä oli Huittisten rukoushuoneesta tutuksi tullut alttaritaulu, jossa Jeesus rukouksessa Getsemanessa. Muuten tumman-sävyiseen maalaukseen lankeaa taivaasta valo Jeesuksen kasvoille. Alttaritaulun on maalannut huittislainen taitelija Mauri Pitkänen.

– Pienenä tyttönä vanhassa rukoushuoneessa tuo maalaus teki suuren vaikutuksen. Se syöpyi mieleen ja edusti ulkonäköllisesti juuri sitä Jeesusta, johon rakastuin 16-vuotiaana tullessani uskoon. Halusin seurata Jeesusta, jolla oli juutalaiset kasvot ja tummat hiukset, Päivi-Maria Hautala kertoo.

– Pelastuksen ydin on siinä sovituksessa ja anteeksiantamisessa, että Jeesus sovitte meidän pahat tekemämme, hän lisää.

Jeesus ristillä

Ristillä riippuva Kristus kuuluu kirkkotaiteen keskeisiin kuviin. Risto

Filosofian tohtori Päivi-Maria Hautala toimii hyvinvointialan opettajana SAMKin Porin ja Kankaanpään yksiköissä. Hänellä on diakonissan, taidehistorioitsijan ja kuvataideterapeutin koulutukset.

Filosofian tohtori Risto Ojasella on monipuolinen työhistoria muun muassa kulttuuritoimittajana, teatterinjohtajana, pääntällä on diakonissan, taidehistorioitsijan ja kuvataideterapeutin koulutukset.

Päätoimittaja Heli Karhumäki toivoo hengellisten aiheitten käsitte-lyyn rohkeutta, mutta Sana-lehti ei lähde repivän kirjoittelun tielle.

Sana-lehden päätoimittaja **Heli Karhumäki** vierailee Porissa Kansan Raamatuseuran liiketoimintajohtajan **Terhi Rajalan** kanssa sunnuntaina 3. huhtikuuta. Tuoloin kuullaan kummankin tarinointia hengelliseltä pohuiltaan sekä kur-

Sana 70 vuotta – luvassa musisointia ja tarinointia

niihin voisi uppoutua päiväkausiksi. Lehti sai alkunsa jatkosodan jälkeen, kun Suomessa elettiin suurten hengellisten herätysten aikaa. Ihmiset surivat kaatuneitaan ja etsivät kirkosta lohtua ja tulevaisuuden toivoa, kertoo Karhumäki.

Alusta saakka Sana on ollut otteeltaan räväkkä. ”Kansanomainen, tuore ja elämänläheinen”, kommentoi lehden ensimmäistä numeroa **Mauri Tiilikainen**, ensimmäinen toiminnanjohtaja.

Evankeliumin asiassa on aina ollut vakaalla pohjalla, mutta elämän ja arjen kysymyksiin on aina tartuttu rohkeasti. On haluttu tarjota tukea ja ymmärtämystä asioissa, joita on aikoinaan häpeilty ja peitelty. On käsitelty asiallisesti ja armon näkökulmasta mielenterveysongelmia, alkoholismia ja muita riippuvuuksia, parisuhteita ja seksiä, nuorten seurustelua, kaikkien ihmisten yhtäläistä ihmisarvoa ja moninaisia itsetuntemuskysymyksiä.

Vakautta, turvaa, kriittikkiäkin

kistuksia Sanan vaiheisiin 70 vuoden ajalta. Luvassa on myös musiikkia ja kahvitarjoilua.

Karhumäki on viime vuonna aloittaneena päätoimittajana tutustunut uteliaasti lehden vuosikertoihin.

– Lehdet eri vuosikymmeniltä ovat niin kiehtovia ajankuvia, että

na. Sana ei lähde repivän kirjoittelun tielle, koska se haluaa tarjota turvallisen tilan pohtia elämää, uskoa ja Jumalaa, kuvailee Karhumäki.

Elämäntaidon artikkelit antavat eväitä selvitä ihmissuhteissa, työelämässä ja runsaan hengellisen tarjonnan keskellä. Sana tarjoaa laadukasta raamatunopetusta ja tutkii hengellisiä ilmiöitä luotettavalla teologialla, tarvittaessa kriittisesti. Monet Suomeen levinneet ei-kristilliset opit sekä kaupallinen ennustus- ja parantamismisänsä ovat saaneet kyytiä Sanassa.

Tärkeää Sanan aineistoa ovat aina olleet ihmisten selviytymis- ja muutostarinat. Ihmiset ovat kertoneet, miten Jumala on ollut läsnä heidän elämässään, ja miten he ovat tulleet tuntemaan Jeesuksen. Todistajien ketju -haastattelupalsta on ollut Sanassa alusta saakka.

”Yhdessä olemme enemmän”

Karhumäen mielestä Suomessa tarvitaan erikoistunutta kristillistä lehdistöä, joka avaa näkymiä kirkon ja hengellisyyden alueelle paljon laajemmin kuin yleismedia.

– Painetussa ja sähköisessä mediassa on tosin myös asiantuntevia ja avoimin mielin kristillisyteen suhtautuvia toimittajia, joten valopilkukujakin löytyy, Karhumäki toteaa.

Hänen mielestään kristillisten suuntien on välttämätöntä elää rin-

nakkain rauhassa, sillä yhdessä ne ovat voimakkaampia maallistuspaineita vastaan. Hänelle eri suunnat ovat toisiaan täydentäviä Kristuksen ruumiin jäseniä. Kotiseutu Etelä-Pohjanmaa on useiden herätysliikkeiden ja vapaisten suuntien risteyspaikka.

Karhumäen omassa elämässä työn rinnalla kulkee monia harrastuksia: sukututkimus, kotiseutuhistoria, körttiseurait, kesäkanonien pito, koira ja akvaario, nukkekodinrakennus ja puutarhanhoito. Kaikkein tärkeintä on kuitenkin perhe: kolme poikaa ja puoliso, sekä ystävät.

KUKKA-MAARIA CLEVE

Sanan kevätkahvilat

”Rohkaisevia tarinoita uskosta ja elämästä” sunnuntaina 3.4. Mukana päätoimittaja Heli Karhumäki ja liiketoimintajohtaja Terhi Rajala. Hauska kahvihetki, musiikkia ja tarinoita elämästä Jeesuksen ystäväinä. Maksuton arvonta ja lahjaksi uusin Sana. Kirjapöytä.

Klo 12 Porin seurakuntakeskus, Itäpuisto 14, musiikissa Minna Güley.

Klo 15 Pormestarinluodon srk. koti, Alahangantie 1, musiikissa Lukkarakoulun Pojat.

Tapahtumat palmusunnuntaista pääsiäiseen s. 4–5

Keski-Pori

KESKI-PORIN KIRKKO

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 3.4. Kari Erkkola, Porin Poikakuoro, joht. Vuokko Järvenpää, Juhani Romppanen, kirkkokahvi (Ystävyssseurakuntatyö). — Su 10.4. Konfirmaatiomessu, Katriina Mäki, Guido Kriik, kirkkokahvi (Gideonit). — Su 17.4. Kirkko-kuoro, Guido Kriik, kirkkokahvi (Mummon Kamarin kummikerho, Kirkon ulkomaanavulle). **Bach-konsertti** pe 18.3. 19. J. S. Bach: Brandenburgilaiset, Kreetta-Maria Kentala (kapellimestari), Petteri Pitko (celebalo), Pori Sinfonietta. **Tuomasmessu** su 20.3. 18. ks. Yhteinen toiminta.

Aamuehtoollinen ke 20.4. 8. **Sanan ja rukouksen** ilta ti 18.30: 5.4. Turku ja Hilka Aaltonen, musiikki Mirja Lundman ja Tapio Koskela. — 12.4. Seppo Juntunen, musiikki Missio-ryhmä. — 19.4. Porin kristillisen koulun ilta. **Mahdollisuus yhteiseen rukoukseen** joka ti 12.

KESKI-PORIN KIRKKOTUPA **Miesten raamattupiiri** joka toinen ma 18, parilliset viikot, 21.3., 4.4., 18.4., Matti Bergius, p. 646 0892.

RUOSNIEMEN KIRKKO **Messu** sunnuntaisin klo 12: Su 3.4. Kari Erkkola, Päivi Holkko. — Su 10.4. Laura Koukkari, Guido Kriik. — Su 17.4. ei ole messua.

Ruosniemen Seurakuntakuoron 50-vuotisjuhla su 17.4. 15. johtaa Päivi Holkko. **Viikkotoimintaa: Seurakuntakuoron harjoitus** joka ma 17.30. — **Hopeakerho** joka toinen ti 12–14 seurakuntasali, parittomat viikot, Elina Virtalaine, p. 0400 309 821. — **Raamattupiiri** joka toinen ti 18, parittomat viikot, Laura Koukkari, p. 0400 309 826 ja Pirkko Heikkilä, p. 040 504 9403. — **Perhekerho** joka ke 10–11.30, Paula Brander, p. 0447 309 644, Kristiina Jokinen, p. 0447 309 644, Terhi Kujansuu, p. 0447 309 646. — **Tarinatupa** to 13–15 kerran kuussa Anna ja Arvo vapaaehtoisten kanssa, 31.3. — **Anna ja Arvo vapaaehtoisten kokoontuminen** to kerran kuussa 13–15, 7.4., Elina Virtalaine. — **Äitien ilta** to 18, kuun viim. to, alkaa 31.3. diakonis- sa Elina Virtalaine, p. 0400 309 821. — **Pienoismaailma** joka to 15–16.30, Mikko Jokinen, p. 0400 309 823. — **Virikepiiri/ompeluseura** kerran kuussa ke 18–20, 6.4. — **Martat** joka toinen ti 18, parilliset viikot, Elina Vanttilä, p. 0400 309 825. **Ruosniemen kirkon tilat** vuokrattavissa seurakunnallisiin perhejuhlisiin. Tied. seurakuntatoimisto, p. 0447 309 636.

Viikkotoimintaa: 40+ raamattupiiri joka toinen su 27.3., 10.4., parilliset viikot, Esa Bär-lund, p. 050 365 4111. — **Lähetyspiiri** joka ma 18.30. — **Veisuuhetki** joka toinen ti 13, parittomat viikot, 4. krs. 29.3., 12.4. — **Merimieskirkkopii-ri** joka ti 15. — **Satakunta rukoilee -ilta** joka toinen ti 18–19, parilliset viikot, 4. krs. — **Raamattupiiri** joka to 10, Laura Koukkari, p. 0400 309 826. — **Rukouspiiri** to 21.4. 11.45, Laura Koukkari.

PORMESTARINLUODON SEURAKUNTAKOTI **Sana-lehti 70 vuotta** su 3.4., 15, mm. päätoimittaja Heli Karhumäki. Ks. s. 10. **Messu** su 10.4. 12, Heikki Hesso. **Juttuhetki** ma 13.30, kohtaamisen paikka yksin asuville tai muulla tavoin yksinäisille, 21.3., 4.4., diakonisessa Teija Eloranta, p. 0400 309 828. **Viikkotoimintaa: Virikepiiri** joka ti 12–14, Sointu Mäntylä.

Kansakoulukatu 1 Raamattupiiri joka toinen ke 18.30, parittomat viikot, 30.3., 13.4., Riitta ja Paavo Simula, p. 639 4261.

KUNTOKERHO Kokoontuminen ti 12.4. 10 Kirjurinluodon parkkipaikalla, saavakävelä, Lea Rantamaa, p. 0400 309 834.

Vanhustentalot Pormestarinluodon koti Peräsimentie 5: Olleen yhdessä -kerho joka ke 13.

Olli Pyylampi soittaa ranskalaista ja suomalaista musiikkia 24.4. Il-tamusikiissa.

Pe 18.3. klo 19 Teljän kirkko. Konevitsa-kvartetin ”Taivaallista musiikkia”. Pietarilainen kvartetti esittää kirkkomusiikkia ja kansanlauluja. Ohjelma 10 €.

Pe 18.3. klo 19 Keski-Porin kirkko. Bach-konsertti, Pori Sinfonietta.

Petri Laaksonen Noormarkus- sa 6.4. Konsertti koostuu artistin omista lauluista.

Ma 28.3. klo 15 Teljän kirkko. Leena Tiitu, laulu, Tapio Tiitu, urut ja piano. Ohjelma 10 € Yhteisvastuukeräyksen hyväksi. Ks. s. 5.

Ti 5.4. klo 18 Reposaaen kirkko. ”Me armahdusta tarvitsemme kaikki”. Sini Tuomisoalo säestää itseään

uruilla, harmonikalla ja pianolla. Mm. hengellisiä lauluja 30-luvulta sekä ripaus slaavilaista haiketta. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Ke 6.4. klo 19 Noormarkun kirkko. Petri Laaksonen konsertoi. Ohjelma 15 € Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Su 17.4. klo 15 Teljän kirkko. Maailmanympärysmatkalta Safarikuoron kanssa. Kuoroa johtaa Tommi Niskala. Kolehti lähetystyön hyväksi.

Ti 19.4. klo 18 Noormarkun kirkko. Sininen hetki konsertti Yhteisvastuukeräyksen hvvksi.

Su 24.4. klo 18 Keski-Porin kirkko. Ohjelma 10 € Il-tamusikiissa-sarja. Ohjelma 10 €.

Ma 2.5. klo 19 Keski-Porin kirkko. Naiskamarikuoro Sempre-Balanssi.

To 5.5. klo 19 Länsi-Porin kirkko. Bachin h-mollimessu.

tinkatu 22, ke 13.4. 13. Market- ta Lehto, p. 050 374 2014.

PORIN TULITIKUT

Partiolippukuntaan mahtuu vielä mukaan 7–9 -vuotiaita tyttöjä ja poikia. Kokoon-tu-mi-set ke 18–19 Seurakuntakes- kuksen alakerrassa Eteläpuisto 10. Ryhmää ohjaa Tarja Rosen- qvist p. 0400 967 206.

VARHAISKASVATUS

Päiväkerhot: Alle kouluikäisille lapsille, 3–5(6) -vuotiaat lap- set. Kokoon-tu-u 2x3 h/vk 9–12 aamu- ja 13–16 iltapäiväryh- miä Ruosniemen kirkolla ja Pormestarinluodon seurakun- takodilla, iltapäiväryhmä Porin seurakuntakeskuksessa. Luku- kausmaksu 38 €, sisälennus, vakuutus. Ilm. poriev.fi > il- moittautu-banneri. Tied. lap- sityönohjaaja Päivi Isonokari, p. 0400 309 819, paivi.isono- kari@evl.fi.

Perhekerhot: Joka ke 10–11.30: **Pormestarinluodon seurakuntakoti**, Alahangan- tie 1. — **Ruosniemen kirkko**, Ruosniementie 162. — **Muk- supiiri**, ks. Mikonkatu 8.

Sairaalakkerho lastenohjaaja Sirpa Koski, p. 045 121 1167. Sa- takunnan keskussairaalan Las- ten- ja naistentalo arkipäivi- sin. Sirpan kanssa lapset ja van- hemmat voivat työstää koke- muksaan sairaalamaailmasta. **Päivähoito-yhteistyö** lasten- ohjaaja Eija Lindholm kier- tää päiväkotien kanssa tehty- jen sopimusten mukaisesti eri lapsiryhmiä, mukana lapsityön pastori Heikki Hesso, lapsityö- ohjaaja Päivi Isonokari tai las- tenohjaaja Marja Kaski, tied. p. 0447 309 641.

VARHAISNUORISOTYÖ

Tyttökerhot 1–6 lk tytöille, Anne Saarela, p. 0400 309 836. Ilm. poriev.fi/k-p- varhasnuorisotyö/k-p-tytoille. **Keski-Porin seurakunnan poikat** alakouluikäisille po- jille. Nuorisotyönohjaaja Mik- ko Jokinen, p. 0400 309 823, facebook.com/KeskiPorinSrk- nPoikat.

NUORISOTYÖ

Mikonkatu 8: Isoskoulutus joka toinen ke 17–18.30, 30.3., 13.4. Helato uusien isosten siu- naaminen Keski-Porin kirkossa. Isoviikkis 15.–17.4. — **Leiri- avustajakoulutus** joka toinen ke 17–18.30, 23.3., 6.4., 20.4. La- viikkis 8.–10.4. — **Nuorte- nilta** joka to 17–21. — **Poppa- ri-illat** pe mahd. mukaan.

Lavia

LAUVAN KIRKKO

Messu sunnuntaisin ja pyhä- päivisin klo 10, ellei toisin mai- nita: Su 3.4. Anna-Kaisa Hauta- la, Marina Hämäläinen. — Su 10.4. Anu Jokinen-Lundén, Ma- rina Hämäläinen. — Su 17.4. klo 18 Iltamessu, Anu Jokinen- Lundén, Marina Hämäläinen. — Su 24.4. Karjalaisen kansan messu, Lavian Karjalaiset 70 v, juhlahäivä seurakuntakodilla. **Messukoulu** la 17–19: 2.4. Käytännön puuhia messussa. — 23.4. Messun merkkikieli ja kristilliset symbolit.

SEURAKUNTAKOTI Pääsiäisajan jumalanpalve- lusten suunnittelu ti 22.3. 17, vintti. Sopii kaikille kiinnostu- neille, myös lapsille. **70- ja 75-vuotiaiden juhla** su 3.4. 14.

Raamattu tutuksi -luento ma

→ JATKUU SIVULLA 12

Vahvasti valon puolella.

Tilaa Kotimaa.

Nyt 12 kk
tarjoushintaan
79€
(normaalihinta 132 €)

TILAUSKORTTI

KOTIMAA

Tilaa soittamalla

020 754 2333

- Lankapuhelimesta: 8,35 snt/puh. + 7,02 snt/min.
- Matkapuhelimesta: 8,35 snt/puh. + 17,17 snt/min.

Tilaa sähköpostilla
asiakaspalvelu@kotimaa.fi

Tilaa internetistä
www.kotimaa.fi/tarjous

Kyllä kiitos! Tilaan ☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Tilaan Kotimaa-lehden määräaikaisena tilauksena 12 kuukautta **79 €** (normaalihinta 132 €)
Tilaus alkaa seuraavasta mahdollisesta numerosta.

TILAAJA/MAKSAJA

27 18.3.

Nimi	
Osoite	
Postinumero ja -toimipaikka	
Puhelin	
Sähköposti	

Tilaus päättyy automaattisesti tilausjakson loputtua. Tarjous on voimassa 30.6.2016 asti ja koskee vain uusia tilaajia Suomessa. Alle 18-vuotiaalla tulee olla huoltajan lupa lehden tilaamiseen. Yhteystietoja voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinoinnin henkilötietolain mukaisesti. 1.1.2013 alkaen vähintään kuukauden ajaksi tilittävien sanoma- ja aikakauslehtien verokanta on 10% ja Digilehden 24%.

SAAJA (jos eri kuin maksaja)

Nimi	
Osoite	
Postinumero ja -toimipaikka	
☐ Minulle saa lähettää tietoa ja tarjouksia sähköpostilla ja tekstiviestillä.	

Kotimaa maksaa
postimaksun

Kotimaa Oy
Vastauslähetyt
Tunnus 5001582
00003 Vastauslähetyt

JATKOA SIVULTA 11

11.4. 18.30, Mitä on hyvä tietää islamista? **Raamatturyhmä naisille** ma 4.4. 14, kokoushuone. **Miesten raamattupiiri** to 14.4. 19, kokoushuone. **Miesten saunailta** pe 18.3. ja 22.4. 18, vierailijana Ylöjärven kappalainen Juha-Pekka Haavisto, alakerta. **Naisten hemmottelusauna** ti 21.3. ja 18.4. 18, alakerta. **Varhaisnuorten kerho** joka ma 15.30–17 vintillä. **Avoin päiväkerho** joka ti 9.30–11.30.

MUALLA
Seurat pe 1.4. 19 Riitta Heikkilässä, Myöntäjentie 875. **Hartaudet:** Päivätoiminta ke 30.3. 13, ehtoollinen. — Kotiranta 1 pe 25.3. 13, ehtoollinen. — Kotiranta 2 ti 22.3. 14, ehtoollinen, ja 20.4. — Alek-sinhovi to 24.3. 13, ehtoollinen. **Yöseuramuskahvit** ma 28.3. 15 Tellervo Kuusirannalla, Mäntysaarentie 136. **Nuttu-juttu tee-ilt ti 12.4. 18–20, Anne-Maarit Lahtivirta ja Lea Honkanen, Tammösetupa, Keskustantie 3.**

KUOROT
Kirkkokuoro joka ke 18–21 seurakuntakodilla. **Lastenkuorot ja pianotunnit** joka to 14.30–19.30 seurakuntakodilla. **Päiväkuoro** kerran kuussa, to 15, seurakuntakoti.

SEURAKUNTATOIMISTO
Avoinna ma ja pe 9–12, ke 14–17, maailkuskuusa suljettuna ma. **EU-elintarvikkeiden jako** ti 21.3., 4.4. ja 18.4. 10–12, alakerta.

TÄMMÖSTEN TUPA
Avoinna pe 9.30–12.

Länsi-Pori

LÄNSI-PORIN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 3.4. Tanja Häkkinen, Leelo Lipping. — Su 10.4. Jussi Kärmänen, Leelo Lipping. — Su 17.4. Perhemessu, Minna Marjanieni, lapsikuoro, Leelo Lipping. **Kansainvälinen Majataloilta** to 19, tarjoi lu 18.30: 31.3. Jumalan rakkaus: Pyhän Hengen rakkaus, Tanja Häkkinen. — 21.4. Masennuksesta ja lan-nistumisesta rohkeuteen, Mat-ti Vuolanne. **Elämän lähde -ilta** to 7.4. 18, ”Islamin ja kristinuskon ero”, Is-lamin asiantuntija sekä Mika Kyytinen. **Ystävyiden ilta** su 24.4. 17, Marja Joukio-Hirvijärvi. **Naisten raamattupiiri** joka ma 18.

OLOTUPA
Ojurlintie 2, auki ti, to ja pe 10–14. Olotuvan ohjelmaa, ks. dia-koniatyön kohdasta. **Kirkallisuuspiiri** ma 18.4. 18, Arko Sahlgren: Herodes.

LATTOMEREN KIRKKO
Lattomeren lähetyspiirit Ti 18: 29.3. Levolaassa, Minna Marjanieni. — 12.4. Timo ja Hele-na Kalli, Korvenojantie 161, Mi-ka Kyytinen.

PREIVIIKIN KIRKKO

Raamattupiiri joka ti 18, Hele-na Ainasoja.

Messu sunnuntaisin klo 12: 17.4. Minna Marjanieni.

KUOROT
Länsi-Porin kirkko: Länsi-Po-rin seurakunnan lapsikuoro to 16, Leelo Lipping, p. 045 121 1153. — **Kirkkokuoro** joka pe 17, Leelo Lipping. — **Nuo-ten lauluryhmä** yhteyden-otot Leelo Lipping, p. 045 121 1153, leelo.lipping@evl.fi

DIAKONIAITYÖ
Länsi-Porin kirkon diakonia-työntekijöiden vastaanotto, ajanvaraus puhelimella: Kir-si Keskinen, p. 0400 309 861, Solli Korpela, p. 0400 309 862, vs. Tiia-Maria Lahti p. 0400 309 869. Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi. **Verenpaineen mittausta:** Lat-tomeri ma 9–10. — Preiviiki ti 9–10. — Olotupa pe 11–12. **Olotuvan ohjelmaa:** Ti 10.30 Leskien kahvila. — 11.30 ATK-kerho. — **To** 21.4. 11–12.30 Päiväpiiri. — 7.4. 11–14 Palve-lupäivä. — 31.3. ja 14.4. 11–12 Lähetyslaulajaiset. — **Pe** 12 Sa-na viikonvaihteeksi: 18.3. Rei-ja Nordström, 1.4. Jussi Kär-meranta, 8.4. Tanja Häkkinen, 15.4. Mika Kyytinen, 22.4. Jus-si Kärmärananta. **Päiväpiirit:** Lattomeren kirko-ko ma 14.3. ja 18.4. 11–12.30. — **Preiviikin seurakuntatalo** ti 19.4. 12–13.30. — **Olotupa/ Nittymaa** to 21.4. 11–12.30. **Käppärän lähetyspiiri** Olotu-valla ti 18, joka toinen viikko, 5.4. Mika Kyytinen, 19.4. Jarmo Mäki-Mikola.

VARHAISKASVATUS
Länsi-Porin kirkon ja Pietnie-men päiväkerhoissa vielä va-paita paikkoja. Ilm. ja tied. eija.usitalo@evl.fi, p. 044 730 9658. **Perhekerhot:** Olotupa ma 9.30–11.30. — Pietniemen se-urakuntalo ke 10–12. — Län-si-Porin kirkko to 9.30–11.30. — Maksuttomia, ei ilmoittau-mistia.

Meri-Pori

AHLAISTEN KIRKKO
Jumalanpalvelus sunnuntais-in ja pyhäpäivisin klo 10: Su 3.4. Sanajumalanpalvelus, Hele-na Kuusiranta, Pekka Tyni. — Su 10.4. Messu, Maija Judén, Pekka Tyni. — Su 17.4. Sana-jumalanpalvelus, Albert Halo-nen, Pekka Tyni.

REPOSAAREN PAPPILA
Raamattu- ja keskustelupiiri joka ti 13. **Kuntokerho** joka ke 13.

VANHA SEURAKUNTATALO
Reposaaren papinlan vieressä, **kudontamahdollisuus;** mat-toja, poppanoita yms. joka päi-

Seuraava koulutuskokonaisuus jär-jestetään to 21.4., ti 26.4. ja to 28.4. kel-lo 17–19 Porin seurakuntakeskuksen Mummun Kamarissa, Itäpuisto 14, ka-tutaso.

Koulutuksen teemat:
21.4. klo 17 ”Kyselevällä mielellä: Minustako vapaaehtoinen?”

AHLAISTEN SEURAKUNTAKOTI

Raamattupiiri joka toinen ma 13, parittomat viikot, 11.4. **Seurakuntapiiri** joka ti 13. **Yhteisvastuumyyjäiset** la 19.3. 9–15. **Yhteislauluilta** to 14.4. 17, Yh-teisvastuun hyväksi. **Vanhustenrivit:** hartaus to 31.3. 12, Anne Saarinen.

PIHLAVAN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 3.4. Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund, kirkko-kahvit. — Su 10.4. Albert Halo-nen, Hanneli Grönlund, kirkko-kahvit. — Su 17.4. Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund, kirk-kokahvit. **Pihlavan kirkon kerhohuone:** **Pyhäkoulu** joka kuun viim. su jumalanpalveluksen aikana klo 10 alkaen, päättyy ennen eh-toollista.

Pihlavan kirkon seurakuntasali: **Seurakuntapiiri** joka toinen ke 12, parilliset viikot, 6.4., 20.4. **Kirkkokuoro** joka ke 18. **Gospel- ja virsikaraoke** la 9.4. 16–18, järj. Meri-Porin lähetys-ja nuorisotyö.

PIHLAVAN SEURAKUNTATALO
Kanneljärviupiiri joka toinen ma 18, parittomat viikot, 11.4. **Lähetyspiiri** joka toinen ke 16, parittomat viikot, 30.3., 13.4. **Raamattupiiri** joka toinen to 18, parilliset viikot, 31.3., 14.4. **Monitoimisasi:** **Gospeltsumpa** joka ti 17.30. **Nuorten gospel tapahtuma** pe 15.4. 18, mukana Terhi ja Il-mari nuorisotyöstä.

REPOSAAREN KIRKKO
Jumalanpalvelus sunnuntais-in ja pyhäpäivisin klo 12: Su 3.4. Sanajumalanpalvelus, Hele-na Kuusiranta, Pekka Tyni. — Su 10.4. Messu, Maija Judén, Pekka Tyni. — Su 17.4. Sana-jumalanpalvelus, Albert Halo-nen, Pekka Tyni. **Kirkkokonsertti** ”Me armah-dusta tarvitsemme kaikki” ti 5.4. 18, Sini Tuomisoalo säestä-i itseään urulla, harmonikalla ja pianolla. Ohjelmassa mm. van-hoja hengellisiä lauluja 30-lu-vulta sekä ripaus slaavilaista haikeutta. Vapaa pääsy, ohjel-ma 10 e.

REPOSAAREN PAPPILA
Raamattu- ja keskustelupiiri joka ti 13. **Kuntokerho** joka ke 13.

VANHA SEURAKUNTATALO
Reposaaren papinlan vieressä, **kudontamahdollisuus;** mat-toja, poppanoita yms. joka päi-

vä, tarvittaessa opastus, tied.p. 050 328 6975.

KYLÄSAAREN SEURAKUNTALO

Sanajumalanpalvelus su 4.3. 12, Pirjo Tiira, Hanneli Grön-lund.

Lähetyspiiri joka toinen ke 14, parittomat viikot, 30.3., 13.4. **Seurakuntapiiri** ke 14, parilli-set viikot, 6.4., 20.4.

KAANAAN KERHOHUONE

Suljettu. Perhe- ja puuhaker-hojen osalta tiedot Saara Hak-kiluoto-Kartio, p. 044 730 9654.

DIAKONIAN VASTAANOTOT
Ahlainen ti 9–11, muina aiko-i-na sop.muk. p. 0400 309 801. — **Reposaari** ke 9–10 — **Pih-lava** ma ja pe 9–11.

LAPSET
Päivä- ja perhekerhot tied. Saara Hakkiluoto-Kartio, p. 044 730 9 654. **Musakerho** joka ke 13–14 (4–5 v) ja 15–16 (6–8 v.), Pihlavan srk-talo, ilm. p. 0400 309 777.

VARHAISNUORET
Pihlava: Ti 13–14.30 Puuhakerho seurakuntatalon kahvio. 15–16 palloilua 1.–3. -lk moni-toimisissa. — **Ke** 15.30 Kokki-ja puuhakerho, kirkon keittiö. 17.15 Sähkykerho, seurakunta-talon monitoimisali. — **To** 15 Musakerho, kirkon alakerta. **Kyläsaaren seurakuntalo:** Puuhakerho to 16.30.

Yksinelävien ilta to 7.4. 18, pizzailta, kaikille avoin. **Porin alueen lähetysseurat** ti 12.4. 18.30, seuroissa palvelevat Timo Mauno ja Tapani Kan-gas.

Lähetksen leipomistalkoot ke 23.3. 10 alkaen, 18 lähetys-tähtiä sekä lähetysmyyjäiset, Kris-tiina Huhtanen.

Viikkotoimintaa: Hyvää miel-tä arkeen -ryhmä joka toinen ti 13.30, parilliset viikot, 5.4, 19.4. — **Omaishoitajien ryh-mä** ti 5.4. 13. — **Aivohalva-us- ja afasiakerho** joka toinen ke 14, parilliset viikot, 6.4. — **Naisten piiri** joka toinen to 14, parilliset viikot, ei 24.3. — **Sie-lukkaat naiset** joka ti 16.30. — **Kiviipiiri** joka to 18.

Nuorille: Nuorten ilta joka pe 19. — **Nuorten oloilta** joka ke 19.

Noormarkku

NOORMARKUN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 3.4. Kari Penttinen, Markku Lahti, laulu Olavi Kuusisto. — Su 10.4. Kari Penttinen, Markku Lahti. — Su 17.4., uusien Noormarkkulaisten kirkkopöyhä, Tapio Hietalah-ti, Kari Penttinen, Markku Lahti.

Lasten virsikirkko su 3.4. 16, koko perheen tapahtuma. **Petri Laakso sen yhteisvas-tuukonsertti** ke 6.4. 19, oh-jelma 15 e. **Sininen hetki konsertti** ti 19.4. 18, yhteisvastuun hyväksi.

NOORMARKUN PAPPILA
Siionin kanteleen lauluseurat pe 18, kahvitus ja kirja-pöy-tä. — 18.3. ”Kuka palvelee ja ketä?”, Sinikka Vuorinen, Veli-Pekka Huhtanen. — 1.4. ”Rie-mulaulut soikoot, taivas on au-ki!”, Aki-Petri Heino, Veli-Pekka Huhtanen. — 15.4. ”Kuuluuko paimenen ääni?”, Tapio Hietalah-ti, Veli-Pekka Huhtanen. **Raamattuluento** su 3.4. 18, Matteus 10–13, Kari Penttinen. **Kirkkokuoro** ke 18, 23.3., 30.3., 13.4. — **Missikuoro** su 10.4. 18.

Women’s Bible Study joka toin-viikko to 18, parittomat vii-kot, 31.3., 14.4., Anne Sihvon-en, p. 045 114 9487. **Perhojen kerho** joka ke 9.15–11.15, Elina Lehesvuori. **Perhekerho** joka to 9.15–11.15, Elina Lehesvuori.

Viikkotoimintaa: **Aamuru-koushetki** joka ma 8.30. — **Naisten raamattu- ja ruko-uspiiri** joka ma 18. — **Mies-ten raamattu- ja rukouspiiri** joka ma 18.30. — **Miesten piiri** joka ti 13. — **Kultaisen län-kerho** joka toinen ke 14, pa-rittomat viikot, 30.3., 13.4. lä-hetysasiaa, Jarmo Mäki-Miko-la vieraillee. — **Käsityöpiiri** jo-ka ti 10.

NOORMARKUN SEURAKUNTATALO

Yksinelävien ilta to 7.4. 18, pizzailta, kaikille avoin. **Porin alueen lähetysseurat** ti 12.4. 18.30, seuroissa palvelevat Timo Mauno ja Tapani Kan-gas.

Lähetksen leipomistalkoot ke 23.3. 10 alkaen, 18 lähetys-tähtiä sekä lähetysmyyjäiset, Kris-tiina Huhtanen.

Viikkotoimintaa: Hyvää miel-tä arkeen -ryhmä joka toinen ti 13.30, parilliset viikot, 5.4, 19.4. — **Omaishoitajien ryh-mä** ti 5.4. 13. — **Aivohalva-us- ja afasiakerho** joka toinen ke 14, parilliset viikot, 6.4. — **Naisten piiri** joka toinen to 14, parilliset viikot, ei 24.3. — **Sie-lukkaat naiset** joka ti 16.30. — **Kiviipiiri** joka to 18.

Nuorille: Nuorten ilta joka pe 19. — **Nuorten oloilta** joka ke 19.

LASSILAN PAPPILA
Messu sunnuntaisin klo 13:

10.4. Kari Penttinen, Markku Lahti.

LASSILAN PAPPILA
Kirkkokuoro to 18, 31.3., 7.4., 14.4. **Kyläkahvila** to 21.4. 13.

MUALLA
Hartaus: Snällintupa joka toin-ke 13.30, 30.3., 13.4. — Lä-hipalvelukeskus to 12.30. — Mäntylinna joka toinen ke 13, parilliset viikot, 23.3., 6.4., 20.4. — Hopeakoto ke 14.30, 23.3. ehtoollinen, Tapio Hietalah-ti, 20.4. hartaus.

Palmusunnuntain seurat su 20.3. 15 Talasmäellä Lehtolas-sa, Jarmo Mäki-Mikola, Hanna Lindberg.

DIAKONIAITYÖ
Vastaanotot Noormarkun seurakuntatalolla ma ja to 12–14, sekä pe 9–11. Ellet pääse vastaanottoaikoi-na, voit vara-ta oman ajan. Kotikäynnit tar-vittaessa. Kristiina Johansson p. 0447 309 713, Carita Anttila p. 0447 309 712. Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi.

LASTENTALO
Päiväkerhot ma-to 9–11.45 ja 13–15.45. — **Naperokerho** ti 13–15, Elina ja Anne. — **Mus-kaikerho** ke 9–11, Anna.

VARHAISNUORET
Toimintaa 7–13 -v. tytöille ja pojille.

Noormarkun seurakuntata-lo: Kokki/puuhakerho 1–4 lk. ma 17–18.30. — Kokkikerho 1–3 lk. ti 17–18.30. — Puuha-kerho 1–4 lk. ke 18–19. — Kok-kikerho 4–6 lk. tytöt to 17–18.30, ja pojat 18.30–20. **Lassilan pappila:** Puuhakerho 1–4 lk. to 18–19.30.

Porin Teljä

Seuraa meitä myös Instagramissa: porinteljaseurakunta.

TELJÄN KIRKKO
Jumalanpalvelus sunnuntais-in ja pyhäpäivisin klo 10. Kir-kkosalissa ”Noonan arkkii” – hiljainen leikinurkkaus leikki-ikäi-sille lapsille, ja pyhäkoulu: Su 3.4. Ehtoollisjumalanpalvelus v. 1968 kaavan mukaan, Juha Väisänen, Jarkko Willman, Pia Ylitalo-Maunula, kirkkokah-vit (Satakunnan Piipilaseura).

— Su 10.4. 10-syntärit ja Raamattusunnuntain messu, Pasi Virta ja varhaisnuorisotyön tiimi, Silja-Maaria Kavasto, Anne-Marie Grundsten, kirkkokah-vit (varhaisnuorisotyö). — Su 17.4. Messu, Silja-Maaria Kavas-to, Jarkko Willman, Anne-Marie Grundsten, kirkkokah-vit (varhaisnuorisotyö). — Su 17.4. Messu, Silja-Maaria Kavas-to, Jarkko Willman, Anne-Marie Grundsten, Safarikuoro ja Tel-jän Kamarikuoro, lähetyslounas. **Teljän SYKE** – Siunaavan yh-teyden keskiviikko joka ke 12–15, ohjelma: 12.15–12.30 ru-koushetki, 12.30–14.30 lounas ja kahvi (vapaaehtoisien maksu), 13.15–13.30 Viisi Virttä Vi-lkossa, 13.30–13.45 Sanaa Si-nulle Sopivasti, 13.45–14.30 Rukouksesta Rohkaissa Ravinoksi. — **Helmekillari** löytöjä arjen tarpeisiin: vaatteita, asti-ota yms. Lahjoituksista voi il-moittaa p. 0400 309 863. Auki ke 13–15. — **SYKE koululai-sille** joka ke 12–16 Teljän kir-kolla. Mm. välipala, läksyjen-tekomahdollisuus, pelejä, as-kartelua ja hiljentyymishetki. Maksuton. Tied. Susan Yrjölä p. 0447 309 673 ja seurakuntatoi-misto p. 044 730 9666. — **Lap-sityön perhekerhot** kokoon-tuvat yhteisesti Teljän kirkolla ke 9.3. 10.30–12, aiheena Lä-hetystyö.

LASSILAN KIRKKO
Messu sunnuntaisin klo 13:

18.3. 10, Pasi Virta, Eija Kymäläinen, Anna Kasvinen. **Perheiden pääsiäisaskarte-luilta** pe 18.3. 17.30–19.30, hartaus 18.15.

Ikäihmisten ehtoolliskirk-koon kirkkotaskikuljetus (kiirastorstain kirkko to 24.3. 12). Maksuton meno-paluu kirkkotaksikuljetus, jos kirkol-le pääsy on muutoin vaikeaa.

Tee kuljetusvaraus Satakunnan Aluetaksin nroon 0600 30033 mieluiten ke 23.3. 12 menn. Kirkkotaksi tulee Puhurintie 1-3:een ilman ennakkovarausta 11.45. Mainitse varausta teh-dessä, että kyseessä on Teljän diakoniatyön maksuton kirkkotaksikuljetus. Kirkkonmeno-jen jälkeen kirkkokahvit. Pa-luukuljetus kirkolta kahvihat-jeen jälkeen 13.30, jollei muu-ta sopimusta. Varaus on sitova. Peru esim. sairaustapauksessa viim. to klo 9. Tiedot Juha Väi-sänen, p. 0400 309 788.

UskoOn rukouksen turvaverko -tilaisuus ke 30.3. 18, osa valtakunnallista Uskon päivää, ks. s.14. **Konsertteja:** Pietarilaisen **Ko-nevitsa-kvartetin** ”Kirkkomu-siikkia ja kansanlauluja” -kon-sertti pe 18.3. 19, ohjelma 10 e. — **Leena Tiitu**, laulu, **Tapio Tiitu**, piano ja urut 28.3. 15. — Maailmanpömpyrämatkalle **Sa-farikuoron** kanssa su 17.4. 15. Ks. s. 11.

VÄINÖLÄN KIRKKO
Messu ja pyhäkko su 16, ks. Evankeliumiyhdistys s. 14. **Käsitömyyjäiset** la 19.3. 11–13. Mm. käsitöitä, sisustustöi-tä, virpomisvitsvoja, arpoja, lei-vonnaisia. Kahvio, alkuharta-us 11 Janne Pelto-Piri. Mukana mm. Itä-Porin Martat ja Väinö-län diakoniapiri.

Nallekerho joka toinen ma 17.30–20, parilliset viikot, 21.3., 4.4., 18.4. Teemme kesän aitoja nalleja. Eeva Siira, p. 044 7309 667. **MARTINTALO**
Messu su 10.4., Silja-Maaria Kavasto, Anne-Marie Grundstén.

YHTEISVASTUULIMPPUJA
Pe 18.3. 9–18 limppumyynti Itäkeskuksen Prismassa ja 9–14 Sampolan liikekeskuksessa.

MUALLA
Keväinen iltaretki Kauniaisien Suomen Raamattuopistol-le Sana soi -iltaan ti 5.4. Läh-tö 14.45 seurakuntakeskuksen edestä 15 Teljän kirkolta. Ti-laisuus alkaa 19, paluumatkol-le n. 21.15, takaisin Porissa puo-lyenönn maissa. 35 e sis. myös ruokailun menomatkalla Fors-sassa. Ilm. ti 29.3. menn. Teljän seurakuntatoimistoon, p. 0447 309 666. Lisätiedot: Jarkko Will-man, p. 0400 309 786.

Miesten saunailta ke 27.4. ja 11.5. 18, Hotelli Amado, 3. krs, Keskusaukio 2. ”Kun soivat kuu-kaan mustat urut niin unohtu-vat arjen surut” – tai ainok-sin niitä on helpompi jakaa ja keventää. Pastori Jarkko Will-manin ja rovasti Veijo Järvisen kanssa lauteille mahtuu kym-nemen miestä, ilm. Teljän se-urakuntatoimistoon viim. edel-lisenä to, p. 044 7309 666. Il-taan sisältyy alustus, sauno-mista, keskustelua, pienen tar-joilu, pyyhkeet ja pesuaineet, iltahartaus ja 10 e maksu kerä-tään paikan päällä.

Keskustelupiiri DiaVilla (Met-sämiehenkatu 2) ke 14.30, seur, papin vierailu 23.3. Kaisa Huhtala ja 13.4. Seppo Sattilainen. **Hengellinen keskustelupiiri** DiaVire (Metsämiehenkatu 2, 2. krs) joka kuun viim. pe 17–18, 25.3. Juha Väisänen.

Pääsiäisperinteet puhuvat kuoleman voittamisesta

Rairuohon viherhrys, mämmi, pöytiä koristavat pajunkissat, keltaisina hehkuvat narsissit...

Mitä kaikkea kuuluu sinun pääsiäiseesi? Oletko tullut ajatelleeksi, että toistuvil-la perinteillä on usein kristillinen tausta?

Kananmuna on ikuisen elä-män ja ylösnousemuksen vertauskuva. Munan kuori kuvastaa Jeesuk-sen hautaa, jonka läpi elämä murtau-tuu. Munia on pääsiäisen kunniaksi maalattu perinteisesti juhlaviksi. Alun perin pääsiäismunat värjättiin punai-siksi, sillä väri yhdistyy ristillä vuota-neeseen Jeesuksen vereen.

Konsertteja: Pietarilaisen **Ko-nevitsa-kvartetin** ”Kirkkomu-siikkia ja kansanlauluja” -kon-sertti pe 18.3. 19, ohjelma 10 e. — **Leena Tiitu**, laulu, **Tapio Tiitu**, piano ja urut 28.3. 15. — Maailmanpömpyrämatkalle **Sa-farikuoron** kanssa su 17.4. 15. Ks. s. 11.

Hartaudet: Himmeli (Palokunnantie 39) ke 15.15, paril-liset viikot, 24.2. Silja-Maaria Kavasto, 9.3. Noora Tapiainen. — **Honkala** (Metsämiehenka-tu 2) joka toinen ke 14.30, pa-rittomat viikot, 24.2. Silja-Maa-ria Kavasto, 9.3. Noora Tapiai-nen. — **Ruskalinn** (Kouvon-raitti 12) kuun viim. ke 13.30, 24.2. Janne Pelto-Piri, 16.3. eh-toollinen, Janne Pelto-Piri ja kanttori. — **Vire Koti Akse-li** (Ojantie 11) joka kuun 1. ti 14, Huom! Ma 21.3. ehtoollin-en, Kaisa Huhtala ja Anne-Marie Grundstén. — **Suomalai-nen palvelukoti** (Sairaalan-tie 2) joka toinen to 14 (1. krs) ja 14.30 (2. krs), 25.2. ja 10.3. Jan-ne Pelto-Piri. — **Dialinna** (Met-sämiehenkatu 2) kerran kuussa ke 15, 16.3. Juha Väisänen. — **Latokartanon hoivakoti** (La-tokartanonentie 8) kerran kuussa pe 14, 2. krs. ja 14.30 1. krs., 18.3. Jarkko Willman, 2 krs. nor-maalihartaus ja 1 krs. ehtoollin-en, 15.4. Seppo Sattilainen.

LÄHETYSTYÖ
Sampolan lähetyspiiri – kuul-lumisia kaukomailta, Puhurin-tie 22, joka toinen ti (paritto-mat viikot) 18–19.30, 29.3. Näe minut. Piipilaseuran raamattu-työ Lähi-idässä, Pentti Niemi-nen Piipilaseurasta, 12.4. San-san Hanna-työ, vieraita Sana-saattajista, Silja-Maaria Kavas-to, p. 0400 309 787. — **Ketju-n kokoojat**, srk-keskus 4. krs., jo-ka toinen ke (parittomat viikot) 13–14.30, 30.3. Näe minut. Piipi-laseuran raamattutyö Lähi-idäs-sä, Pentti Nieminen Piipilase-urasta, 13.4. Sansan Hanna-työ, vieraita Sanansaattajista, Silja-M

taushetkiä, englannin kielikylpyjä ja musiikkia. Ei ilm. Susan Yrjölä Yrjölä p. 0447 309 673. — **To 17.30–19 Teljän kirkko** Tohinatorstai – iltaperhekerho koko perheelle, perhediakoni Satu Katila, p. 0400 309 866, satu.m.katila@evl.fi, lastenohjaaja Jenni Noppari.

Päiväkerhot: 3–6 -vuotiaille, kerhomaksu 38 e/lukukausi, sis. vakuutus. Mukaan kerhotossut ja pienet eväät. Kukin ryhmä kokoontuu kaksi kertaa viikossa. Vapaita paikat tied. ohjaajilta. — **Teljän kirkko**, ma ja to 9–12, ti ja pe 9–12 ja 13–16, Irmeli Koski-Tuuri, p. 0447 309 668. — **Väinölä kirkko**, ma ja to 9–12 ja ti ja pe 9–12 ja 13–16, Eeva Siira, p. 0447 309 667. — **Kalaholman kerho**, ma ja to 9–12 ja ti ja pe 9–12, Sari Pirhonen, 0447 309 680. — **Sampolan kerho**, ti ja pe 9–12, Jenni Noppari, p. 0447 309 670. **Iltakerho** 4 v. täyttäneet tai nykyinen päiväkerholainen voi jäädä yksin iltakerhoon, myös vanhemmat voi tulla lapsen kanssa. Kalaholman kerhohuone ti 17–19, Sari Pirhonen, p. 0447 309 680, sari.pirhonen@evl.fi.

Tiedustelut päivä- ja perhekerhoista suoraan lastenohjaajille, etunimi.sukunimi@evl.fi sekä Noora Tapiainen, Lapsi- ja perhetöiden pastori, p. 0400 309 789. — Facebook: Porin Teljän Lapsi- ja perhetö. **Lasten musiikkikerho** ti 10–10.45, Esivallankatu 6. Alle kouluikäisille lapsille yhdessä vanhempien kanssa tai 4 v. täyttäneille yksin. Maksuton. Eriikka Heikola, p. 041 4451 050. **Pyhän tanssin iltapäivä** kerhan kuussa to 14–15, 21.4. Pyhä tanssi on rukousta koko keuholla. Mukana yhdessäolo ja liike, jolla ylistetään ja pyydetään siunausta Jumalalta. Sari Pirhonen, p. 0447 309 680. **Pyhäkoulu** 4-v alkaen aina rippi-kouluikään saakka. Nuorimmat oman aikuisen kanssa. — **Teljän kirkko** (Koivistonpuistikko 50) su 10–11, kevään viiminen 24.4. — **Kuvispäykoulu**, Teljän kirkolla joka toinen to 17–18.30, parillisilla viikoilla, 24.3., 7.4. ja 21.4. kevään viimeinen, toteutetaan raamatutoupetuksen inspiroimana taidetö; painotetaan luovuutta ja lasten omia näkemyksiä. Lapset oppivat ilmaisemaan itseään kuvataiteen keinoin eri tekniikoita käyttäen. Vuoden aikana käymme läpi kaikki oleelliset taidetekniikat. — **Esikoislestadiolaisten pyhäkoulu**, Koivistonpuistikko 53, to 18, parilliset viikot, p. 050 569 8420. — Tied. pyhäkoulusihteeri Eija Kymäläinen, p. 0400 309 795, eija.kymalainen@evl.fi.

Yhteinen toiminta

Kehitysvammaistyö Seura-

Uskon päivänä rukouksesta

Uskon nimipäivänä 30. maaliskuuta Kansan Raamattuseuran kehoituksesta eri seurakunnissa rukoillaan meidän kaikkien tärkeiden asioiden puolesta. 1940-luvulla erityisesti sodan aikana yhteiset rukoukset olivat koko yhteisöä kannattelevia ja niin toivon nykyin olevan.

Keski-Porin kirkossa on viikoittain tiistaisin klo 12 yhteinen keskipäivän rukous. Koska olen syntynyt 30. maaliskuuta ja äitini kehoitus Raamattuun perustuen "Rukoile ja tee työtä" on muistoissani tärkeällä sijalla, haluan yhtyä Kansan Raamattuseuran ke-

hoitukseen ja kutsun kaikkia mahdollisuksien mukaan myös keskiviikkona 30.3.klo 12 rukoilemaan erityisesti lasten ja nuortemme, heidän tulevaisuutensa, työllisyystensä ja hyvinvointinsa puolesta.

Uskon rukouksen kantavan pitkälle. Olen varma, että rukoukset kuuluaan. Meidän vanhempien ja isovanhempien tuki ja rukoukset ovat velvollisuutemme ja samalla rakkauden osoituksemme nykyajassa. Tuo mukasi omia tärkeitä asioita tai kiitoksia. Tilaisuuden kesto noin 45 minuuttia.

REETTA UUSITALO

Uskon päivän rukousilta

UskoOn rukouksen turvaverkko -tilaisuus on osana valtakunnallista Uskon päivää Teljän kirkossa 30.3. klo 18.

Tule rukoilemaan erityisesti oman paikkakunnan puolesta.

– Samanaikaisesta rukouksesta muodostuu verkosto ja tapahtuma vahvistaa osaltaan rukouksen liikettä maassamme, järjestäjät toteavat.

NTKY

Esivallankatu 6: Kultaisen iän kerho joka toinen ma 13, parilliset viikot. — Raamattu- ja keskustelupiiri ma 15, parittomat viikot. — Sunnuntain yleisötilaisuus 20.3. 15. — Hiljaisen viikon kirkkoilta ke 23.3. 18.

PORIN SEUDUN KRISTILLISET ELÄKELÄISET RY

Porin seurakuntakeskus, 2. krs.: Tilaisuus ti 13, kahvi 12.30, 22.3, 5.4., 19.4.

RAUHANYHDISTYS

Louhentie 4: Seurat la 19.3. 19 ja su 20.3. 16. — Iltakirkko ke 23.3. 19. — Pääsiäisseurat la 26.3. 18, su 27.3. 13 ja ma 28.3. 13. — Seurat su 3.4. 16 ja 17.4. 14. — Tiistakerho 5.4. 13. — Ompeluseurat kodeissa ke 6.4. 18.30. — Raamattuilla la 9.4. 19. — Seurat, vierailtavat puhujat su 10.4. 16. — Ompeluseurat ke 13.4. ja 20.4. 18.30. — Lapsi- ja nuorisotyön virkistyspäivä la 23.4. 13 ja 18.

Muualla: Iltakirkko ma 21.3. 18 Teljässä, ti 22.3. 19 Pomarkussa, to 24.3. 19 Ahlaisissa, pe 25.3. 19 Ulvilassa ja 27.3. 18 Keski-Poriissa. — Ehtoolliskirkko to 24.3. 15 Länsi-Poriissa. — Jumalanpalvelus ma 28.3. 10 Länsi-Poriissa. — SRK:n seurat ti 12.4. 18.30, Noormarkun srk-talo.

SIIONINVIRSEURAT

Maakunnalliset seurat palmusu 20.3., 10 messu Keski-Porin kirkossa, 13 seurat Porin seurakuntakeskuksessa, Itäpuisto 14, 2. krs.

Seurat joka toinen to 19, parilliset viikot, 7.4., 21.4. Itäpuisto 14, 1. krs. Järj. Herättäjä-Yhdistys, Porin paikallisosasto.

Matkoja

Matka Turun saaristoon ja Ahvenanmaalle 15.–17.8. Länsi-Porin diakoniatyön matkalle lähtö ma 15.8., yö saariston hotellissa, toinen Ahvenanmaalla, majoitus 2 h huoneissa, ke laiva Turkuun. Hinta 300 e/hlö. Tiedot ja ilm. Kirsi Keskinen, p. 0400 309 861 tai Reija Nordström, p. 0400 309 856. Max 40 hlöä.

Matka Savonlinnan oopperajuhlille 3.–5.8., ohjelmassa vieraillevan oopperatalon Teatro Regio Torinon näytöks. V. Bellini: Norma (ensi-ilta) 3.8. ja G. Puccini: La Bohème. Paluumatkalla konsertti Mäntän pianoviikolla ja mahdollisuus tutustua Serlachius-museoalueeseen. Alustava hinta-arvio n 650 e (mikäli vähintään 30 lähtijää). Sis. oopperaliput (A-kategoria) sekä konserttilipun, majoituksen Kesä-hotelli Oopperassa (aamiaisineen), yhden päivittaisen ruokailun, oopperaesittelyt ja Sundellin bussiyhteydet. Tied. matkanjohtaja Anne Marie Grundsten, p. 0400 309 854. Ilm. 31.3. menn. Porin Teljän seurakuntatoimiston, p. 044 730 9666 ja 044 730 9636.

Ystävyyssseurakuntavierailu Unkarin 10–14.6. Noormarkun ystävyyssseurakunnan vierasksi Budapestiin. Suorat Finnairin lennot Helsinki-Budapest-Helsinki. Matkan hinta noin 650 euroa. Tied. ja ilm. Pirkko Iso-saari p. 050 3424 743 tai Kristiina Johansson p. 0447 309 713

Leena Vanhatalo kutsuu talkooväkeä hoitamaan 17.-19.6. Lähetyksen kesäpäiviä.

Kesäpäivien keittiötalkoissa

Leena-Sisko Vanhatalo toimii Lähetyksen kesäpäivien vapaaehtoisryhmänsä johtajana. Hän vastaa Porissa 17.-19. kesäkuuta järjestettävän tapahtuman keittiötoimista.

– Kun kuulin, että kesäpäivät ovat Porissa, olin valmis tekemään jotakin sopivaa keittiön puolella. Lopulta huomasin olevani vastaamassa ruokailun kokonaissuunnittelusta! muistelee

Lahjoita lähetyksnäyttelyyn

Kuninkaanhaan koulun liikuntasaliin rakennetaan kesäpäivien ajaksi Lähetyksmaailma, josta löytyvät elämyksellinen lähetyksnäyttely, basaari ja lähetykskahvila.

Lahjoita Lähetyksmaailmaa varten matto, jolla suojataan ja somistetaan tila ja joka lopuksi myydään lähetyksen hyväksi. Samalla periaatteella voi lahjoittaa myös ruukuissa olevia viherkasveja ja kukkia.

Lisätietoja kylväjä.fi

merikarvialainen Vanhatalo. Lähetyshydistys Kylväjään hän on tutustunut seurakuntansa lähetystoiminnan kautta. Myöhemmin toinen hänen tyttäristään on perheineen ollut järjestön työssä.

– Lähetystyö on osa elämäni ja melko vahva "harrastus". Ensimmäiset konkreettiset kokemukseni lähetystyöstä ovat ajalta, kun porilaiset Maaja ja Jaakko Mäkelä olivat lähetyksessä Thaimaassa. Erityisesti muistan heille lähetetyt joulupaketit: lakritsaa ja kovan leipää, kertoo Vanhatalo.

Hänen innostuksensa pohjalla on yksinkertaisesti Jeesuksen antama lähetykskäsä.

Talkootyöstä vaihteluun elämään

Vapaaehtoisuutta on pitkään kuulunut Leena Vanhatalon elämään muidenkin yhteyksien kautta.

– Tässä elämäntavassani on enemmän aikaa toimia myös kodin ulkopuolella. Olen ammattipohjan kautta kai innostuiin Lähetyksen kesäpäivien rakentamisesta. On mieleenkiintoista nähdä, miten kaikki rakentuu muutaman päivän tapahtu-

maksi. Olen iloinen siitä, että Riitta Järvenpää ja Terttu Ojala ovat kansani suunnittelemassa ja toteuttamassa "kookin puolen" asioita, Vanhatalo sanoo.

Asioita on aikataulutettu yhdessä. On suunniteltu, mitä tarjotaan ja missä. On laskettu vapaaehtoisten määriä, on tutustuttu Kuninkaanhaan koulun keittiöön ja muihinkin tapahtumapaikkoihin. Olosuhteet ovat hyvät.

– Vapaaehtoisuustyö virkistää ja tuo vaihtelua elämään. Joskus se väsyttää ja rasittaa ja sitten taas avautuu uudella tavalla. Se on antamista ja saamista. Vapaaehtoisuustyö tuo uusia ihmisiä töihin ja ystäviä, toteaa Vanhatalo.

Vapaaehtoiset ovat edelleen toivottuja kesäpäivien järjestelyyn. Ruokailuryhmä kutsuu talkoolaisia ruoanvalmistukseen, ruokasaliyöskentelyyn, astiahuoltoon, kahvilatoimintaan, lettujen ja makkarin paistoon.

– Me perheidämme näihin tehtäviin ja kesäpäivillä työskentelyyn. Suosittelem

Ilmoittautumislinkin Lähetyksen kesäpäivien vapaaehtoistehäviin kylväjä.fi tai porievli.fi

Aika ilmoittautua kesäkerhoon

Kesäkuussa on eri puolilla Poria kesäkerhoja 4 – 8-vuotiaille, eli myös ekan luokan päättäneille.

Kesäkerhoja järjestävät Keski-Pori, Länsi-Pori, Meri-Pori ja Porin Teljä. Laviassa ja Noormarkussa ei ole tänä vuonna kesäkerhoja. Kesäkerhot toimivat 6.–23. kesäkuuta maanantaista torstaihin. Kalaholmassa on kouluikäisille kesäiltoja myös perjantaisin. Porin seurakuntakeskuksen toimii retkeilevä kesäkerho, retkis.

Kesäkerhoissa ulkoillaan, leikitään, pelataan, ihmetellään pyhää Jumalaa hartaushetkien kautta, nautitaan luonnosta ja tutustutaan uusiin kavereihin. Ilmoittautuminen 1. huhtikuuta mennessä. Kesäkerhomaksu 18 euroa, sisälleen 50 prosenttia. Retkis ja iltis eri hinnat.

Seurakunnat järjestävät myös lasten ja vanhempien yhteisiä kesäkahviloita, joihin ei tarvitse ilmoittautua.

Keski-Pori

- Ruosniemen kirkko, Ruosniementie 162.
- Ma- to ryhmät klo 9–12 ja klo 13–16.
- Retkis – retkeilevä kesäkerho ma-to 9.30–15 Seurakuntakeskus, Ete-läpuisto 10 B, 3. krs. Maksu (sis. ruokailun, oma välipala) koko ajalta 60 e, viikkomaksu 20 e. Kaupunkiretkiä kävelytöitäsydelle.
- Sähköinen ilmoittautuminen em. ryhmiin porievli>ilmoittautuu täällä> Keski-Porin seurakunnan kesäkerholomake.

Länsi-Pori

- Länsi-Porin kirkko, Liikastentie 28 ja Pietniemen seurakuntatalo, Vanhakartanontie 15.
- Ma- to ryhmät klo 9–12 ja klo 13–16.
- Ilmoittautuminen sähköpostilla eija.uusitalo@evl.fi

Meri-Pori

- Pihlavan seurakuntatalo, Pihlavan Kirkkotie 5 ja Kyläsaaren seurakuntatalo, Kyläsaarentie.
- Ma- to ryhmät klo 9–12 ja klo 13–16.
- Sähköinen ilmoittautuminen em. ryhmiin porievli>ilmoittautuu täällä> Meri-Porin seurakunnan kesäkerholomake.

Teljä

- Ma- to ryhmät klo 9–12 ja klo 13–16.
- Kalaholman kerhohuone, Uittomiehentie 8. Ilmoittautumiset Sari Pirhonen p. 0447 309 680, sari.pirhonen@evl.fi.
- Väinölä kirkko, Päkintie 1-3. Ilmoittautumiset Eeva Siira p. 0447 309 667, eeva.siira@evl.fi.

Kesäiltois kouluikäisille lapsille Kalaholman kerhohuoneella ma-pe 6.–23.6 klo 8–16. Aloitus kerhohuoneella, Uittomiehentie 8 b, päivä päättyy Kalaholman koulun pihalla. Hinta 92 e sis. lounas ja välipala. Ilmoittautumiset ja tied. Jenni Noppari, p. 0447 309 670.

Kesäkahvilat

- Lasten kesäkerhot toimivat maanantaista torstaihin, perjantai on lasten ja vanhempien yhteinen kesäkahviloiden päivä. Kesäkahvilat perjantaisin klo 10–12.
- Keski-Pori 10.6. sekä 17.6 Ruosniemen kirkko ja Mikonkatu 8 (muksupiiri). Länsi-Pori 10.6. ja 17.6 Länsi-Porin kirkko ja Pietniemen seurakuntatalo. Meri-Pori 10.6. ja 17.6 Pihlavan ja Kyläsaaren seurakuntatalot. Porin Teljä 10.6. klo 10.30–12 Väinölä kirkko ja Kirjurinluoto, aloitus Lokkilavan edessä.

Kesäkerhoihin ilmoittautuminen 1. huhtikuuta mennessä.

hyvä kysymys

Pelikärry kulkee lastenpolilla

Satakunnan keskussairaalan lastenpolilla saatiin seurakunnan lapsityöntekijä jo lähes 40 vuotta sitten, vuonna 1977. Toiminta jatkuu myös uudessa naisten ja lasten talossa. Millä tavalla? Vastajaana lastenohjaaja Sirpa Koski.

– Vanhalla lastenpolilla oli oma nurkkaus, jossa voitiin esimerkiksi askarrella. Uudessa naisten ja lasten talossa on lapsipotiilla kolme eri odotustilaa, joissa kuljen pelikärryn kanssa. Työtilanani on myös ilmoittautumispisteiden viereinen monitoimitila. Tarvittaessa olen muuallakin. Eli työni on varsin liikkuvaa.

Koska toiminta on niin perinteistä, on

käviyöissä niitäkin, jotka omilta lapsuusvuosiltaan muistavat edellisen sairaalakohotäti Mairen. Nyt he tuovat polille omia lapsiaan.

Mitä pelikärrystäsi löytyy?

– Pelikärryissäni on tuttuja seurapelejä, kuten Kimble, Afrikan tähti ja Uno. Vaalintä digipelen aikana peliklassikoita, ja kovasti lapset seurapeleistä pitävätkin.

Millaista on lastenohjaajan työ sairaalaympäristössä?

– Minulla ei ole säännöllisesti kokoontuvia kerholaisia, vaan paikalla on väkeä vaihdellen. Joihinkin lapsiin ehtii tutustua paremmin, kun he ovat monta kertaa poliikli-

nikkakäynnillä. Ikähaitari on vauvasta teiniin. Joskus mukana on pikkupotilaan sisaruksiakin. Uuden talon myötä väkimäärä on lisääntynyt.

Voin myös olla lapsen seurana esimerkiksi toimenpide- tai hoitohuoneessa tai kun vanhemmat ovat lääkärin kanssa keskustelussa. Toiminta lähtee lapsen omasta maailmasta. Leikitäjätyö ei ole pelottava.

Teet työtä paitsi lasten myös vanhempien kanssa?

– Vanhempien kanssa syntyy hyviä keskusteluita. Olen enimmäkseen kuuntelijan paikalla. Vanhemmatkin tarvitsevat tukea.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

Samba sai aikuisen kaverin

4-vuotias Samba katsoo hievahtamatta Pikku Kakkosta. Ohjelman päätyttyä alkaa hurja tohina: kaivinkoneen kauha heiluu, poliisiauto ujeltaa, pienet jalat vilahtelevat edes takaisin. Kiharapäinen poika pursuaa elämänintoa. Välillä Marja-Terttu Ojala suukottaa sileää tummaa pikkupojanposkea.

Meillä on täällä yleensä hurja meno ja meteli, nauraa **Pirjo Virta-Jawo**.

Hän sai Marja-Tertusta apua arkeensa hoitovapaalla, Samban ollessa pieni. Gambiasta kotoisin oleva Pirjon aviomies, Samban isä **Sheriff Jawo**, opiskeli päivät suomea Winnovassa ja oli puoleenyöhön asti töissä. Pirjon äiti asuu Kankaanpäässä, eikä lähistöllä ollut muitakaan, joilta olisi voinut pyytää apua.

– Minulla oli polvien ja olkapään kanssa ongelmia. Seurakunnan perhekerhossa tuli puhetta, että olisin oikeutettu kuntoutukseen. Mutta miten minä sinne olisin päässyt, kun Samballa ei ollut hoitajaa?

Kemiat kaiken A ja O

Siitä alkoivat pyörät pyöriä. Teljän seurakunnan vireille laittama arkiystävyysoiminta oli tuolloin uutta.

– Marja-Terttu tuli hoitamaan Samba, että pääsin voimistelemaan, kertoo Pirjo.

Heti ensi näkemältä yhteispeli sujui. Hauskaa oli, hyvin synkka. Nauru ja juttu lentävät edelleen, on tultu ajan mittaan yhä läheisemmiksi.

– Henkilökemiat ovat äärimmäisen tärkeä juttu arkiystävyydessä. Eihän sellaista ihmistä voisi ottaa kotiinsa, jonka kanssa ei yhtään sujuisi, Pirjo toteaa.

Hän muistuttaa myös, että arkiystävän ei tarvitse olla aina käytettävissä; avusta saa myös kieltäytyä.

Nykyisin Marja-Terttu ei enää ole perheessä arkiystävän roolissa, vaan pikemmin perheystävän ja ”mummin” roolissa. Marja-Terttu tekee Samban kanssa tavallisia, mukavia asioita. Hiljattain oli leivottu yhdessä.

Pirjo miettii ihmisten yksinäisyyttä; verkostojen puute on todellinen ongelma monelle.

– Esimerkiksi maahanmuuttajille verkostojen luominen voi olla todella vaikeaa, hän toteaa.

Yhteispeli sujui ensinäkemältä, kun Marja-Terttu Ojala ryhtyi Samban perheen arkiystäväksi.

Kulttuurien kohtaaminen

– Rakkaus Samban isään oli niin sanottu työtapaturma, nauraa Pirjo, joka on ammatiltaan Satakunnan Monikulttuuriyhdistys ry:n toiminnanjohtaja.

Pirjo kertoo muslimin ja kristityn yhteiselon sujuneen luontevasti.

– Mieheni mielestä oli itsestään selvää, että Samba kuuluu evankelisluteriliseen kirkkoon; siihen, mihin valtaväestö täällä kuuluu, Pirjo kertoo.

Hän kuvailee miehensä gambialaista taustaa hyvin väljäksi ja suvaitsevaksi, mitä tulee asenteisiin. Monenlaiset ihmiset tulevat siellä

keskenään toimeen. Uskonto ei ole rajoite.

”Tätä ei voi tehdä pakosta”

Mikä arkiystävyydessä on parasta? – Tuisku ja Pyry! heläyttää Samba. Marja-Tertun 70-vuotisjuhlilla oli tutustuttu perheittäin. Samballe ovat

Raino Salmijärvi

siis tulleet tutuiksi myös Marja-Tertun läheiset, mukaan lukien kaksi kissaa, joilla on nämä talviset nimet.

Marja-Terttu on itse ollut neljän lapsen kotiäiti, ja hänellä on ollut myös hoitolapsia.

– Olen vähän semmoinen, että mieluummin annan kuin otan. Tätä ei voi tehdä pakosta tai vastentahtoisesti. Hyvän olon on oltava molempuolista, toteaa Marja-Terttu.

Hän on lähiaikoina menossa Samban päiväkotiin viettämään isovanhempien päivää, jonne tulee myös Kankaanpäässä asuva mummu. Siellä sauvakävellään ja paistetaan makkaraa.

Valon lapsi, leijona

Samba on kaikkien silmäterä, valoisa kuin Gambian aurinko ja sisukas kuin Suomipojat kautta aikain. Samban nimellä on oma merkityshistoriansa. Ensinnäkin samba on Brasilian kehittyneen tanssilaji, jolla on portugalilaiset ja afrikkalaiset juuret.

– Aikoinaan kävimme lattaritanssikursseilla, minkä jälkeen Samban odotus alkoi, kertoo Pirjo pilke silmäkulmassaan.

Gambiassa nimi merkitsee leijonaa.

– Mieheni kuvaa nimen merkitystä sanalla ”sisukas”, joten suomeksi poikamme on Sisu! Pirjo nauraa.

Sisua Samballa riittääkin, ilosa ja murheessa. Välillä äidin kanssa on käyty hurjaakin tahtojen taistoa, jonka kuitenkin aina rakkaus voittaa. ”Äiti, sun sydän on niin ihana, että mä aina rakastan sua kaikkein eniten. Sä olet maailman ihanin prinsessa!” heläytti poika eräänä päivänä ja herkisti äitinsä.

Suomen kieli soljuu Sambalta kirkkaasti. Päivät vierähtävät päiväkodissa.

Samba pohtii asioita leikki-ikäisen innolla. Hän tietää jo, kuka on Suomen ulkoministeri. Työnkuvankin hän on päätellyt terävästi: Ulkoministeri on tietysti se, joka vahtii ulkona, ettei kukaan aja ojaan. Nyt hän on tosi liukasta!

KUKKA-MAARIA CLEVE

millai muute?

Opas löytää yllättäviä yksityiskohtia

Kaupunkioppaana toimiminen on yksi Raija Diominin mieluisista harrastuksista. Keski-ikäisen opastuskierroksen kuuluvat muun muassa patsaat ja muistomerkit. tarinat ja yllättävät näkökulmat ovat opastusten suola. Opastetuilla kaupunkikierroksilla löytyy paljon uutta myös paikkakuntalaisille.

Onko Porissa paljon patsaita ja muistomerkkejä?

– Keskustassa niitä on kolmisenkymmentä, koko kaupungissa tietysti paljon enemmän.

Patsaiden takana on paljon tarinoita?

– Akseli Gallen-Kallelan patsaan suunnittelijan haluan nostaa esiin. Nimittäin kuvanveistäjä, taidegraafikko **Heikki Nieminen** tunnetaan Hymytyttö- ja Hymypoika-pienoisveistoksistaan. Hymy-veistokset ko-

ristavat kipsijäljennöksinä tuhansia suomalaisia koteja. Niitä on jaettu kouluissa tunnustuksina hyvästä kaveruudesta vuodesta 1954 lähtien.

Kuvanveistäjä **Kain Tapperin** suunnittelema Sukkula-patsas joen pohjoispuolella, lähellä Puuvillaa, saa uuden ulottuvuuden aina kesäaikaan. Ensinnäkin veistos sijaitsee suihkulähteessä, ja suihkulähteen molemmista puolista tulevat vesisuihkut muodostavat sukkulalle ”loimilangat”. Näin veistos symboloi Puuvillatehtaan aikaisempaa toimintaa.

Muutenkin tarinat ovat opastusten suola?

– Katson aina, miltä paikkakunnalta ryhmä tulee. Kuulijalle on mieluista, jos löydän jotakin paikkakuntiamme yhdistävää. Vaikkapa saman taiteilijan suunnittelemaa rakennuksia tai muistomerkkejä.

Uutta Puuvillaa esitellessäni kerron ainakin paalutusvaiheesta. Paaluja on niin paljon, että jonossa ne ulottuisivat Rauman Äijänsuolle ja takaisin Poriin. Porin sillan kohdalla mainitsen vanhan Charlotta-pontonsillan muistolaatan.

Miten opas pysyy ajan tasalla?

– Viimeistään keväällä pitää kaivaa mapit esille, kerrata Pori-tietoja ja lukea paikkakunnan sanomalehdet.

Onko sinulla kohteita, joissa opastaminen on erityisen mieluista?

– Historiallinen Reposaari ensimmäisenä tulee mieleen.

Mikä on oma lempipaikkasi Porissa?

– Kirjasto, se on kuin toinen koti. Käyn siellä lähes päivittäin. Henkilöstö on asian-

Raino Salmijärvi

tuntevaa, palvelualtista ja ystävällistä. Vaikka mitä kysyisin, niin vastaus löytyy.

Mitkä ovat Sinulle elämän tärkeitä asioita?

– Kiitollisuus ennen muuta. Ja se, että olen oppinut antamaan anteeksi — myös itselleni.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ